

VŨ KHẮC KHOAN

ngộ nhận
lộng ngôn

QUAN ĐIỂM

ngộ nhận
lộng ngôn

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

ĐÃ IN :

Thằng Cuội ngồi gốc cây đa, *lộng ngôn*

Giao thừa, *kịch*

Hậu trường, *kịch*

Thần Thập Rùa, *truyện*

Thành Cát Tư Hãn, *kịch*

Vở chèo Quan Âm Thị Kính, *khảo luận*

Ngộ nhận, *lộng ngôn*

SẼ IN :

Những người không chịu chết, *kịch*

Bướm đêm, *truyện dài*

VŨ KHẮC KHOAN

ngộ nhận
lộng ngôn

QUAN ĐIỂM

NGỘ NHẬN LỘNG NGÔN CỦA VŨ KHÁC
KHOAN VIẾT XONG TRƯỚC TẾT MẬU
THÂN DUY THANH VẼ BÌA QUAN ĐIỂM
XUẤT BẢN IN TẠI NHÀ IN ĐÔNG NAM
Á NGOÀI 2.000 BẢN IN TRÊN GIẤY TRẮNG
ĐẶC BIỆT CỦA NHÀ IN ĐÔNG NAM Á CÒN
IN THÊM 5 BẢN TRÊN GIẤY MARAIS MÀU
PHẤN HƯỜNG ĐỀ CHỮ KH — SCBTH —
THƠ BÁ — TUẤN — GẤM 10 BẢN TRÊN
GIẤY SAVOYEUX MÀU HỒ THỦY ĐÁNH
SỐ TỪ Q.Đ.I ĐẾN Q.Đ.X 10 BẢN TRÊN
GIẤY SAVOYEUX MÀU GẤM HỒNG
ĐÁNH SỐ TỪ TRÒ HỀ I ĐẾN TRÒ HỀ X
HAI MƯƠI LĂM BẢN NÀY KHÔNG BÀN
ĐỀU MANG DẤU SON BẤT BÌNH TÁC
MINH VÀ CHỮ KÝ CỦA TÁC GIẢ.

*TÁC GIẢ GIỮ TÁC QUYỀN
TRÌNH DIỄN VÀ XUẤT BẢN*

Notre Père qui êtes aux cieux
Restez-y

J. PRÉVERT
(pater noster, Paroles.)

Kịch xảy ra ở trên trời, đôi khi giữa trời và đất, nghĩa là giữa thiên đình và hạ giới. Không có thời gian (nhưng ở hạ giới là mừng bảy tháng bảy âm lịch). Đàn quạ xuất hiện. Vũ khúc Quạ bắt đầu và tiếp diễn cho đến khi khán giả cảm thấy khó chịu. Trùm Quạ dừng lại.

TRÙM QUẠ

với đàn quạ

Thôi, các con.

Cả đàn dừng lại, trừ một chú quạ con. Quạ Con vẫn múa. Trùm Quạ nhìn Quạ Con lắc đầu.

Tao bảo thôi mà.

Quạ Con dừng lại. Trùm Quạ tiến ra phía tiền diện sân khấu, hướng về khán giả.

Tôi là quạ. Trùm Quạ. Tôi biết rằng các ngài có nhiều thiên kiến đối với chúng tôi. Các ngài cho rằng nơi nào chúng tôi xuất hiện là tin lành vắng bật, là tin dữ lập tức xảy ra. Như tin chiến sự, tin ô tô đâm nhau, tin vợ tước ết sảng vào chồng rồi giữa đêm khuya đi tìm quẹt lửa.

Nghĩa là những tin tức ít nhiều đều có liên lạc với sự chết chóc. Nói thẳng ra, các ngài cho rằng chúng tôi là một loài sống bất chấp vệ sinh, thực đơn thường nhật không thay đổi, ngày nào cũng chỉ có ghi một món độc nhất là... xác chết. Có đúng như vậy không? Tôi không cãi chính. Trái lại, tôi xác nhận đó là một sự thực. Hơn nữa, thay mặt cho tất cả đại gia đình loài quạ chúng tôi, tôi lại còn xin long trọng tuyên bố rằng chúng tôi rất hãnh diện về điều đó. Vâng, chúng tôi đã ăn xác chết và chỉ ăn xác chết. Và nếu các ngài chịu khó nghĩ lại một chút thì chắc các ngài sẽ nhận thấy ngay tất cả những nguyên nhân xa gần nó thúc đẩy chúng tôi phải chọn một thức ăn không lấy gì làm đẹp mắt đó. (*Một lát.*) Nói ra thì rắc rối quá. Phải bắt đầu từ chỗ bắt đầu. Bắt đầu là chuyện Ngru lang và Chức nữ...

Chú quạ con lúc nãy bỗng nhảy lên.

QUẠ CON

hét to

Biết rồi, khổ lắm... bố ơi!

TRÙM QUẠ

Biết cái con mẹ mày! Im mồm.

QUẠ CON

Thì hôm nay là mừng bảy tháng bảy mà...

TRÙM QUẠ

Mừng bảy tháng bảy âm lịch. Biết rồi. Nhưng mà... ngộ nhận, ngộ nhận.

QUA CON

Ngộ nhận là cái gì hờ hớ ?

TRÙM QUA

Ngộ nhận là hiểu lầm. Lầm to.

QUA CON

Sao lại lầm... ơ kìa...

TRÙM QUA

Ấy thế tao mới phải bắt đầu từ chỗ bắt đầu. Im mà nghe. *(Hướng về khán trường.)* Vậy thì... bắt đầu là chuyện Ngưu lang và Chức nữ. Ngưu lang xuống hạ giới. Cụ Trời bèn hạ lệnh cho tất cả muôn loài đều phải xuống theo. Nhưng hạ giới không như trên trời. Ở đây không ai ăn cỏ mà vẫn sống, sống mãi. Ở hạ giới phải ăn mới sống. Vấn đề mưu sinh vì vậy đặt ra. Và được giải quyết một cách rất là đơn giản. Đại khái như thế này : anh Ngưu thì đặc biệt được quyền ăn tất cả muôn loài. Muôn loài thì mạnh ai nấy lo, loài nọ ăn lẫn loài kia. Nhanh chân lẹ tay như anh cọp thì được ăn nhiều. Còn chậm chạp như anh rùa chẳng hạn thì ăn rau ăn cỏ. Còn rau với cỏ, không chân không tay thì chỉ còn một nước là ăn... đất. Nhưng còn đất ? Thừa các ngài, nói ra thì các ngài lại cứ cho rằng mẹ hát con khen hay, chứ thật cụ Trời cụ ấy tài thực. Cụ không thêm nghĩ ngợi. Cụ nói ngay : thì còn thằng Ngưu đó. Cát bụi nó sẽ trở về cát bụi. Về phương diện kinh tế, thế có nghĩa là đất muốn sống thì đất phải ăn anh Ngưu. Vậy thì người ăn thịt, thịt ăn cỏ, cỏ ăn đất và đất lại ăn người. Nhưng đó chỉ là những nét đại cương của kế hoạch.

Còn về chi tiết thực thi thì lại có những cuộc hội thảo tổ chức riêng biệt cho từng loài. Riêng loài có cánh chúng tôi, cuộc hội thảo đã diễn ra vô cùng hào hứng, thân mật... tuy không kém phần long trọng, vì chủ tọa đoàn gồm toàn những bậc trưởng lão thiên thần. Tôi còn nhớ mãi những lời vàng ngọc của lão tiên bối Chủ tịch kêu gọi tiết kiệm xương máu muôn loài. Giọng người sang sảng, mắt người sáng ngời, đôi cánh thiên thần của người đang rộng... (*Đổi giọng.*) Các con, các con không nên quên rằng chúng ta, kể cả ta và các vị trưởng lão đây, chúng ta đều là đồng bào, đều là do bàn tay, bộ óc sáng tạo của cụ Trời mà ra. Ta biết rằng xuống hạ giới thì phải ăn mới sống. Nhưng ăn để mà sống chứ không phải sống để mà ăn. Vậy nếu có phải ăn thì nên nghĩ đến công lao cụ Trời nên nghĩ đến tình máu mủ giữa chúng ta. Một ngọn cỏ, một con gà, một trái thơm, một con khuyển, đều là đồng bào chúng ta hết thảy. Ăn tức là cắt tiết đồng bào, lột da đồng bào, mổ bụng đồng bào, chặt nát đồng bào, nhai đồng bào, nuốt đồng bào, tiêu đồng bào và hóa đồng bào, hỡi ơi ! Các con, các con, ăn ít chứ, ăn ít chứ.

Trùm quạ trầm ngâm như cảm động, rồi trở lại giọng thường.

Rút cuộc, sau một lần hội thảo kéo dài không biết bao nhiêu lần sao Hôm nhường chỗ sao Mai, toàn thể loài có cánh đồng thanh quyết nghị như sau : điềm thứ nhất, chỉ những ai xuống hạ giới mới ăn. Ai ở lại trên trời, như tôi và lũ con tôi thì giữ nguyên tình trạng cũ, nghĩa là không ăn. Điềm thứ nhì, trừ anh Diều Hâu tham lam

đòi được tự do lựa chọn thức ăn, còn thì toàn thề đều xin ăn định món ăn căn bản là rau, cỏ và một chút hạt ngô hoặc hạt thóc. Điều thứ ba, riêng đối với anh Gà vì chức vụ đặc biệt báo thức, anh Sẻ vì lý do sức khỏe, thì ngoài món ăn căn bản, cả hai đều được hưởng thêm một khoản phụ cấp đặc biệt là 10% gồm run và sâu, tính trên món ăn căn bản. Điều thứ tư và cũng là điều cuối cùng là điều liên hệ với loài quạ chúng tôi. Chúng tôi được tuyên dương công trạng ngay giữa hội nghị vì đã biết hi sinh đặc biệt, luôn luôn nhớ ơn cụ Trời, luôn luôn tỏ ra thắm nhuần tình lớn đồng bào. Chúng tôi, toàn thể đại gia đình loài quạ, chúng tôi quyết định không vì sự sống của mình mà xúc phạm đến sự sống của muôn loài và nguyện chỉ ăn những vật nào đã tự ý hoặc bắt buộc thôi sống. (Một lát.) Thừa các ngài, hăng hà sa số thế kỷ sau này, Thái tử Tất Đạt Đa mới giác ngộ được điều lý thú ăn chay, mới khuyên chúng ta giới sát. Loài quạ chúng tôi ngay từ buổi đầu muôn loài hiện diện nơi hạ giới đã ý thức được tầm quan trọng của sự sống nói chung và đã biết tôn trọng sự sống của muôn loài nói riêng. Chúng tôi không giết đồng bào để sống. Và chỉ sống trên cái chết của đồng bào. Có thể thôi.

Im lặng kéo dài một lát. Bỗng...

QUẠ CON

Còn nữa chứ bố !

TRÙM QUẠ

Ranh con, nói leo. Mà bảo còn gì ?

QUẠ CON

Còn cái cầu, cái cầu Ô-thước. Ta bắc cầu thì vừa.

TRÙM QUẠ

Bắc cầu... bắc cầu... Mà làm như suốt đời tao chỉ biết có bắc cầu. (*Hướng về khán trường.*) Thật ra công việc chuyên môn của chúng tôi đâu có phải là bắc cầu? Chẳng qua chỉ tại cái tính tò mò... Các ngài chắc còn nhớ kỳ Hồng thủy đầu tiên, nước dâng lên ngập mặt đất trọn 150 ngày. Đến khi nước rút xuống, mặt đất bắt đầu se lại, các ngài có nhớ vật nào trên chiếc thuyền của lão Nô-Ê, vật nào đầu tiên đã bay ra liệng đi liệng lại, tò mò thăm viếng khắp nơi? Vật nào? Chính chúng tôi. Quạ. Tò mò mà lại! (*Một lát.*) Cũng vì cái tính tò mò, mách lẻo, mà cụ Trời đã trao ngay cho chúng tôi cái nhiệm vụ thông tin. Rồi từ thông tin đến thông cảm, từ thông cảm đến liên lạc, rồi cuộc chúng tôi bắt buộc phải kiêm nhiệm cả việc bắc cầu.

QUẠ CON

Thôi bố... khuya rồi. Liệu bắt tay vào việc...

TRÙM QUẠ

Việc gì? Tao đã bảo là ngộ nhận mà. Tao phải nói rõ sự thật mới được.

QUẠ CON

Thì bố nói đi. Mất cả thì giờ.

TRÙM QUẠ

Tao lại không nói được, mới khổ chứ. Đề anh Cuội...

QUẠ CON

Anh Cuội... Anh Cuội hay nói dối ấy à ?

TRÙM QUẠ

Thì đầu đuôi tại anh ấy cả. Chỉ anh ấy mới nói rõ được tất cả sự thực.

QUẠ CON

Cuội nói sự thực. Thế này thì còn trời đất nào nữa.

TRÙM QUẠ

Ấy khế chứ ! Đừng kêu Trời, cụ ấy ra bây giờ thì khốn.

QUẠ CON

Nhưng Cuội nói thì ai mà tin được ?

TRÙM QUẠ

Thì làm thế nào ? Tại anh ấy cả. Tao phải lời anh ấy ra đây, ba mặt một lời. Ô-thước, khờ quá ! Ngưu lang, khờ quá ! Lại còn Chúc nữ nữa... Năm nào cũng vậy. Lần này thì phải giải quyết dứt khoát mới được. Đi chúng mày.

Trùm Quạ và đàn quạ vào. Quạ Con vừa định theo vào thì Cuội ra.

QUẠ CON

A... Cuội đây rồi (*Hét lớn.*) Bố ơi... Cuội đây rồi, bố ơi.

Trùm Quạ ra.

TRÙM QUẠ

À may quá, anh Cuội. Tôi đang tìm anh.

CUỘI

Anh Quạ. Có việc gì mà bố con rối rít lên thế.

TRÙM QUẠ

với Quạ Con

Thôi, cho mày về. (Quạ Con vào. Trùm Quạ lại gần Cuội.)
Này... lại mừng 7 tháng 7 đấy.

CUỘI

Ờ...

TRÙM QUẠ

Làm thế nào bây giờ ? (Chỉ xuống khán trường.) Họ đến đông quá. Từ nãy tôi cứ phải tán hươu tán vượn mãi, đề họ quên đi. Nhưng nghe chừng họ sốt ruột lắm rồi...

CUỘI

nhìn xuống khán trường

Sao năm nay lắm Ngưu lang thế kia...

TRÙM QUẠ

Năm nào mà chả vậy.

CUỘI

Chả có nhẽ lại bảo họ về... như mọi năm. Mưa chưa ?

TRÙM QUẠ

Cái trò đó cũ quá rồi. Năm nào cũng làm mưa rồi lại ra thông cáo rằng vì lý do thời tiết, cầu Ô không bắc kịp... Không được. Không được. Họ không chịu đâu. Họ xuống đường mất !

CUỘI

Thế thì làm thế nào ?

TRÙM QUẠ

Hay là... ta cứ nói thật với cụ Trời.

CUỘI

Ấy chết ! cụ ấy nổi sùng lên thì bỏ mẹ.

TRÙM QUẠ

Thế cứ nói dối mãi hay sao ? Anh thì... quen rồi. Nhưng tôi... .

CUỘI

Đề tôi nghĩ xem... có cách gì...

TRÙM QUẠ

Tôi nghĩ mãi rồi. Chỉ còn có một cách là nói rõ sự thực với cụ Trời. Rồi nhờ cụ thu xếp cho. Chả có lẽ hàng vạn phép màu trong tay mà một việc vặt như thế này không giải quyết xong hay sao ?

CUỘI

Anh cho là việc vặt à ?

TRÙM QUẠ

Việc vặt hay không việc vặt thì cũng tại anh cả. Anh phải thu xếp cho xong. Chứ cứ dở mãi cái trò mưa Ngâu ra đề loè thiên hạ, tôi nghe chừng không ổn đâu anh ạ. Ở mà... Cụ Trời kia kia. Anh khéo mồm khéo miệng liệu mà nói. Tôi đi đây.

Trùm Quạ vào.

CUỘI

Ấy chết !

Rồi nấp vào một chỗ. Trời ra.

TRỜI

Ta là Trời. Đừng cười. Đó chỉ là một danh tự riêng. Như Nguyễn văn Soài, Trần thị Mít. Không hơn không kém. Quý vị nói gì ? Không ai cười à ? Đừng xã giao. Ta biết, nếu không cười ra tiếng thì cũng phải có người cười nửa miệng, cũng có người cười trong bụng, cười thầm. Đó chỉ là một phản ứng tự nhiên, một loại mặc cảm lâu ngày truyền thống trở thành thói quen. Ra cái điều ta đây là con người, con người hôm nay. Con người ! (*Đổi giọng.*) Lấy bụi đất nặn nên hình người, hà sanh khí vào lỗ mũi (*Giọng thường.*) Ai nặn ? (*Một lát.*) Còn quý bà... (*Đổi giọng.*) Làm cho người Nam ngủ mê, rồi lấy một xương sườn nơi người Nam làm nên người Nữ. (*Giọng thường.*) Ai lấy, ai làm ? Quý vị đã nhớ ra chưa ? (*Một lát.*) Ta biết rằng đã tự lâu ta không còn hợp thời nữa. Cũng như nhiều thứ khác. Thơ Đường luật, tiêu

thuyết tâm lý Paul Bourget, robe-sac. Thậm chí có người nghi nghi hoặc hoặc thức trắng đêm để tự tra vấn về sự hiện hữu của ta. Có kẻ xấu miệng lại còn phao tin ta chết. Ông Trời chết rồi. Ông Trời chết thật rồi. Ta chết ? Làm như ta có thể chết được ! Hãy nghe đây. (*Đời giọng.*) Vả, tất cả là vô hình và trống không, sự mờ tối ở trên mặt vực. Phải có sự sáng, thì có sự sáng. Sáng bền được phân biệt cùng tối. Sự sáng được đặt tên là ngày. Sự tối là đêm. (*Giọng thường.*) Ai sáng tạo ra ngày và đêm ? (*Một lát.*) Ai sáng tạo ra thời gian, kẻ ấy ắt ở ngoài thời gian, kẻ ấy ắt ở ngoài sự sống và chết. Sống và chết là vấn đề của quý vị, của muôn loài, của tất cả...

Cuội xuất hiện. Trời không biết, vẫn tiếp tục.

Trừ ta.

CUỘI

Trừ con nữa, Trời ơi ! Trừ cụ và con.

TRỜI

A Cuội. Lại mày.

CUỘI

Vâng. Có cụ thì có con.

TRỜI

Lúc nãy mày nói gì ?

CUỘI

Sống chết mặc bay. Con với cụ không có sống, không có chết. Con nói như vậy đó.

TRỜI

Chỉ được cái bẻm mép. Muốn chết phỏng ?

CUỘI

Con biết cụ chỉ phầy tay một cái là con đi đời. Nhưng... con mà chết thì... cụ ở với ai ?

TRỜI

Đừng lộn xộn. Cứ thấy tao thương rồi càng ngày càng hồng.

CUỘI

Thương ? Đâu có ? Cụ nặn con ra đâu phải để thương ? Cụ quên rồi. Trước khi khai thiên lập địa, trước khi cụ vận phép màu để làm ra tất cả, nào là ngày, nào là đêm, vòm trời, mặt đất, cây cỏ, núi đồi, nào là sao trên ngàn, nào là sóng đại dương, rồi loài thú biết bay, rồi loài thú biết bò, giữa lúc tranh tối tranh sáng, giữa buổi hư vô không có cả cái không... thì... cụ có nhớ không... thì cụ nặn ra con.

TRỜI

Lâu ngày cũng quên đi mất. Nhưng mà này... tao nặn ra mày để làm cái gì nhỉ ?

CUỘI

Đề đổi thoại cho nó đỡ buồn.

TRỜI

Láo nào !

CUỘI

Thì chính cụ bảo con như vậy mà ! Con còn nhớ đến mãi bây giờ hơi thở ấm ngọt của cụ thồi nhẹ vào mũi của con. Con còn nhớ những lời đầu tiên của cụ thủ thi với con. (*Đổi giọng. Bắt chước giọng Trời.*) Ta có quyền vạ năng nhưng ta thui thui một mình. Từ nay con sẽ đối thoại với ta. Ta cho phép con nói ngược lại ta. Ta tiến thì con dừng lại. Ta nói trắng là con được phép nói đen. (*Giọng thường.*) Thế nào, cụ nhớ ra chưa ?

TRỜI

nhớ ra

Ờ... ờ...

CUỘI

Kề ra lúc đầu thì cũng vui thật. Chỉ có cụ và con. Cụ con mình kẻ tung người hứng, kẻ xướng người họa, luôn luôn chuyện trò thủ thi với nhau. Thế rồi, bắt đầu công việc khai thiên lập địa. Cụ con mình lại cật lực đồng lao cộng tác...

TRỜI

Ê, sao lại cụ con mình ? Cái thứ mày thì làm được cái gì hở Cuội ?

CUỘI

Con không dúng tay vào việc. Đúng. Nhưng cụ cũng phải công nhận cho con là con có tham dự vào việc làm của cụ. Ngay như cái việc đầu tiên cụ làm ra sự sáng.

TRỜI

Ờ... ờ... (*Đổi giọng.*) Và tất cả là vô hình và trống không, sự mờ tối ở trên mặt vực. Phải có sự sáng, thì có sự sáng. Thì có sự sáng. (*Cười to.*) Thì lập tức có sự sáng.

CUỘI

Thì có sự sáng. Đồng ý. Nhưng sáng quá, sáng chói chang, sáng kinh khủng, sáng đến nỗi nhiều khi phải nhắm cả mắt, phải ôm lấy đầu. Và chính con đã van cụ giữ lại một chút mờ tối của khoảng trống không nguyên thủy. Một chút dịu dịu êm êm. Một chút huyền ảo. Một chút mơ...

TRỜI

Ờ... ờ...

CUỘI

Lúc đầu cụ có nghe ngay đâu ? Cụ thử đi thử lại tới mấy trăm lần. Có nơi cụ để chói sáng tới 180 lần quả đất chuyển vần rồi cụ mới xuống lệnh cho âm u trở lại.

TRỜI

Bây nào !

CUỘI

Thì còn sờ sờ ra đấy. Bắc cực này, Nam cực này...

TRỜI

Hà... tao quên. (*Gật gù.*) Thì có sự sáng. Sáng là ngày và tối là...

CUỘI

Đêm. Đêm là một ngôn từ của con.

TRỜI

Của tao chứ ?

CUỘI

Của con.

TRỜI

Của tao. Của tao.

CUỘI

Của con. Vì con được phép nói ngược lại cụ. Cụ nói trắng thì con nói đen. Cụ làm ra sự sáng. Con bèn nghĩ tới âm u. (*Đổi giọng.*) Thì có sự tối.

TRỜI

đổi giọng

Sáng bèn được phân biệt cùng tối. Sự sáng được đặt tên là ngày.

CUỘI

Sự tối là đêm. Đêm của con.

TRỜI

Tao không hơi đâu mà cãi vã với mày nữa. Mày nói gì thì nói. Nói hươu, nói vượn, mặc mày. Nhưng liệu ở đây, ai tin được mày, hử Cuội ?

CUỘI

Không ai tin con cả. Vì con đã mang tiếng là người nói dối.

Trời cười.

Vì chính cụ muốn như vậy.

TRỜI

Ồ hay, cái thằng này...

CUỘI

Dù cụ không muốn như vậy thì sự tình tất cũng phải như vậy. Đây nhé. Cụ cho phép con nói ngược lại cụ...

TRỜI

Tao nói trắng thì mày được phép nói đen.

CUỘI

Nhưng con chỉ được phép nói. Còn dứng tay vào việc, thì cụ lại giữ toàn quyền hành động. Mà cụ lại có phép màu. Con nói nắng thì cụ làm mưa. Con nói mây đen sấm sét. Cụ bèn giơ tay làm phép lạ và bầu trời lập tức trở lại màu xanh. Như vậy thì còn ai tin được con nữa. Con biết. Con biết. Con đã trở thành con người dối trá. Nói láo, nói dối, nói hươu, nói vượn, cũng là nói cuội. Đồng nghĩa cả. Cụ đã bằng lòng chưa?

TRỜI

Ờ... ờ...

CUỘI

Ấy thế mà con lại hơn cụ đấy.

TRỜI

Mày nói cái gì ? Mày hơn tao ?

CUỘI

Nói cho đúng thì...không ai hơn ai cả. Vì mỗi người một địa hạt. Cụ ngự trị trong cái sáng sủa, thẳng bằng, cân đối, trong cái phân minh đen trắng rõ ràng. Giang sơn của con không có biên giới, mà chỉ là bến nước bập bênh, khước từ đường thẳng, mà chỉ là hỗn hợp những nét cong veo. Cụ dứt khoát hành động và sau đó là chấm dứt. Con là lời nói và lời nói là điểm khởi hành. Cụ là một thứ tính nhân không hề chệch đáp số. Con là loại tính xác suất, kết quả còn chờ nơi may rủi. Cụ chỉ đường dẫn lối. Con an ủi vỗ về. Cụ là ông thầy. Con là người bạn tâm tình. Người người kính cụ. Người ta còn mến thương con. Thừa cụ, nếu mặt trời và gấm vóc ban mai là phần đất của cụ thì xứ sở của con là nhung mướt đêm khuya, xứ sở của con có trăng và sao. Người ta theo cụ đề lo toan xây dựng tương lai, đề dành trước một chỗ ngồi thoải mái nơi Thiên đường. Và chỉ những khi nào, đã chùn bước trên hành trình tiến tới, đã xót xa, đã nát bấy tâm hồn mà vẫn đam mê, mà còn đơn chiếc thì người ta lại tìm về với con...

TRỜI

sốt ruột

Tìm về với mày đề làm cái thá gì ?

CUỘI

Đề xin một chút mộng, con là người làm mộng. Mộng

không bao giờ thành nên con chung thân mang tiếng là người nói dối.

TRỜI

Mộng ? Mộng là cái gì ?

CUỘI

Mộng là hoa của thực tại. Mộng Thiên đường. Mộng Địa ngục. Mộng của Đẹp. Mộng Tình Yêu. Mộng Đàn Bà. Làm gì có Người Đàn Bà ?

TRỜI

Sao ? Mày nói sao ? (*Đổi giọng.*) Ta bèn làm cho người Nam ngủ mê, rồi lấy một chiếc xương sườn nơi người Nam mà nặn nên người Nữ. (*Giọng thường.*) Mày quên rồi sao, Cuội ?

CUỘI

Con quên làm sao được ?

TRỜI

Thế sao mày lại cứ nhất định là không có Người Đàn Bà ?

CUỘI

Không có Người Đàn Bà. Chỉ có người Nữ. Khác nhau xa, cụ ơ !

TRỜI

Khác ở chỗ nào ? Mày...

CUỘI

Cụ đề yên con nói. Người Nữ là... giống cái. Loài nào mà chả có giống cái ? Từ loài bay bổng trên không đến loài bơi lội dưới nước. Từ cỏ nội đến cây tùng mỗ núi. Từ côn trùng kẻ lá đến thú lớn mạch rừng. Hãy sinh sản, hãy sinh sản cho nhiều. Đó là số phận người Nữ, nghĩa là giống cái. Người Nữ đâu phải là Người Đàn Bà ?

TRỜI

Nguy biện. Nguy biện. Thế Người Đàn Bà của mày là cái gì ?

CUỘI

Cụ nói đúng. Người Đàn Bà là của con.

TRỜI

câu

Thôi được rồi. Người Đàn Bà là của mày. Tao cho mày Người Đàn Bà. Rồi gì nữa ?

CUỘI

Cụ không cho cũng không được. Người Đàn Bà là người Nữ trắng hoa, là một công trình sáng tạo của con. Đó là mộng.

TRỜI

Lại mộng. Lại lộn xộn.

CUỘI

Cụ cho con nói. Khi cụ sáng tạo ra loài Nữ, khi cụ ra lệnh cho muôn loài sinh sản thì từ hoa đồng cỏ nội đến chim chóc, cá, tôm, đến cả loài khỉ trên cây, thấy đều cùl đầu rậm rạp mà sinh mà sản. Duy có loài người... nói cho đúng, duy có người Nam... người Nam vẫn rưng rưng trước người Nữ.

TRỜI

phá lên cườì

Rưng rưng! Rưng rưng mà con đàn cháu đống. Rưng rưng mà chỗ thì 25 triệu, chỗ thì 300, chỗ tới 700. Rưng rưng mà mới một trứng đã nở ra tới 100 chú lỏi con.

CUỘI

Con nói lúc đầu. Lúc đầu họ có rưng rưng.

TRỜI

Ờ... ờ...

CUỘI

Cụ chỉ được cái ờ... ờ... Cụ còn nhớ không? Cụ cứ loanh quanh lo nghĩ. Rồi cụ lại gọi đến con.

TRỜI

Tao nhớ ra rồi. Tao có trao cho mày cái công việc đó. Không biết mày đã dành chúng nó ra sao mà về sau chúng nó lại chịu nhau quá xá...

CUỘI

Ai bảo cụ thế?

TRỜI

Mày chứ ai...

CUỘI

Ờ... ờ ..

TRỜI

Mày cũng ờ... ờ...

CUỘI

Thế con nói với cụ cái gì ?

TRỜI

Còn cái gì nữa ? Chúng nó quần quít nhau suốt ngày, bỏ cả công ăn việc làm. À... mà chính mày đề nghị đuổi thằng Nam và lũ con xuống hạ giới.

CUỘI

Rồi cứ mỗi năm đến ngày mừng bảy tháng bảy lại cho phép đàn quạ bắc cầu một lần để anh Nam gặp chị Nữ.

TRỜI

Thằng Nam thì phải chăn trâu, cày cấy nuôi con.
(Đổi giọng.) Phải đồ mồ hôi trán mới có mà ăn.

CUỘI

Ngưu lang.

TRỜI

Đúng. Còn con Nữ thì ở lại trên trời, ngày ngày dệt cửi.

CUỘI

Chức nữ.

TRỜI

Đúng.

CUỘI

Không đúng.

TRỜI

Cái gì, cái gì không đúng ?

CUỘI

Tất cả.

TRỜI

Sao lại tất cả ?

CUỘI

Thưa cụ...

TRỜI

Không phải thưa với gửi lời thôi nữa. Nói lên tao nghe. Sao lại không đúng, mà cái gì không đúng ? Cái gì không đúng ?

CUỘI

Dạ, tất cả không đúng ạ. Mà sở dĩ như vậy cũng là tại con. Con xin nhận lỗi.

TRỜI

Mày... mày làm gì ?

CUỘI

Con đã trót đại trình sai sự thực ngay từ lúc đầu nên cứ phải kéo dài ngộ nhận đến mãi bây giờ.

TRỜI

Thế ra mày dối trá cả với tao, hờ Cuội ? Tao phải hỏi cho ra mới được. Con Chúc đâu rồi ?

CUỘI

Chị Chúc không có đây.

TRỜI

Không có đây thì ở đâu ?

CUỘI

chỉ xuống khán trường

Ở dưới kia. Hạ giới.

TRỜI

Sao lại hạ giới ? Ai cho phép nó xuống hạ giới ? Mà nó xuống dưới ấy làm gì ?

CUỘI

Theo anh Ngưu.

TRỜI

Chết rồi !

CUỘI

hỏi hận

Thật ra thì con cũng muốn thừa chuyện với cụ từ lâu. Dấu điểm mãi, kéo dài mãi cái tình trạng ngộ nhận này... con thấy khổ tâm lắm. Nhưng thật quả là đợi mãi mà chưa có dịp. Cụ thì vừa mới xong công việc, vừa mới được nghỉ ngơi an nhàn một chút, con sợ biết chuyện rồi cụ lại buồn, cụ lại quở...

TRỜI

đổi

Thôi đi anh ! Anh thì sợ cóc gì tôi !

CUỘI

Ấy chết, sao cụ lại nói thế ? Con xin thề...

TRỜI

Thề gì ? Thề cá trê chui ống ấy à ?

CUỘI

Con thề thật mà... Con xin thề rằng... con thương cụ. Ở trên đời này, có lẽ chỉ có con là người độc nhất thương cụ. Đấy cụ xem. Cụ thương anh Ngưu như vậy, cụ thương chị Chúc như vậy mà rồi... rút cuộc họ có nghĩ gì đến cụ đâu ?

Trời buồn. Không khi ngậm ngùi kéo dài một lát.

Mà nghĩ cho kỹ, cũng là tại cụ.

TRỜI

Tại... tao ? Tại gì tao ?

CUỘI

Thế... cụ nặn ra thằng người làm gì ?

TRỜI

Mày hỏi thế thì bố ai mà trả lời được ?

CUỘI

Cụ mà còn nói thế...

TRỜI

Thế tao hỏi mày : tao sinh ra mày làm gì nào...

CUỘI

Đề đổi thoại. Cụ thấy không, thật là hai năm rở mười nhá.

TRỜI

Thế mày bắt tao làm gì cũng phải có mục đích rõ ràng à ?

CUỘI

Đâu có ? Cụ vẫn có thể sáng tạo vì thích sáng tạo. Cao hứng lên, cụ vẫn có thể chấm sáng một vài vì sao, đắp cao một ngọn Hi Mã Lạp Sơn, quét dài một nét Hồng hà... Tất cả chỉ đề mà... chơi. Nhưng thằng người, thằng người thì khác.

TRỜI

Khác cái gì ? Thằng người thì cũng như là con chó, con mèo, con khỉ...

CUỘI

Khác xa chứ. Con biết rằng có những lần cụ sáng tạo chỉ để thỏa mãn một nhu cầu sáng tạo. Như hoa kết quả. Như suối chảy xuôi giòng. Hầu như không nghĩ ngợi, như không mục đích rõ ràng, như đùa, như bỡn. Nhưng lần sáng tạo thẳng người thì thật là nghiêm trọng. Cụ dăm chiêu so sánh từng loại tế bào. Cụ lắng nghe từng chênh lệch vì ti trầm bổng âm thanh. Cụ quan sát từng thể chuyển động của từng loài dã thú. Cụ phân tích tất cả hương, tất cả sắc màu của đủ loại hoa. Thỉnh thoảng tất cả muôn loài muôn vật lại phải bảo nhau im hơi lặng tiếng bởi thỉnh thoảng cụ lại lặng chìm trong những cơn suy tư dằng dặc kéo dài không biết bao nhiêu lần hiển dăng ánh sáng sơ sinh của những vì sao xa thẳm, những vì sao xa lạ, những vì sao mới chớm nở tận cùng biên giới Vô Cùng. Rồi bỗng một hôm — con nhớ kỹ lắm mà! — cụ men tới bờ sông Ngân. Con vội chạy theo mà không kịp. Vì lòng sông Ngân đã in hẳn hình ảnh của cụ. Vì cụ đã nhìn thấy hình ảnh của cụ dăng lên tự đáy sông Ngân. Thế là thẳng người được sáng tạo. Dĩ nhiên là theo đúng hình ảnh của cụ, theo đúng hình ảnh của con.

TRỜI

Thì tao cũng muốn làm một cái gì hoàn hảo...

CUỘI

Hoàn hảo ? Có cái gì là hoàn hảo ? Hoàn hảo là cụ, là con. Là cụ cộng với con.

TRỜI

Thì thẳng người là như vậy. Là tao cộng với mày mà !

CUỘI

Ấy thể mới chết. Tách ra thì cụ còn cần con, con còn cần cụ. Cộng lại thì hết rồi, thằng người nó cần cóc gì ai ? Đã thể cụ lại còn pha thêm màu xám vào óc của nó. Vì thế nó mới hay băn khoăn thắc mắc, nó mới nghĩ ra rằng nó cũng phải có đôi chút tự do. Và đề khoe mẽ tự do với cô ả Chức, nó mới không nghe lời cụ dạy. (Một lát.) Cụ thấy không ? Chung qui cũng là tại cụ cả.

TRỜI

Thôi... chuyện đã lỡ ra rồi... Nhưng còn cái sự ngộ nhận, đầu đuôi ra sao, mày kể tao nghe. Tao nhớ là nặn xong thằng Nam, tao thấy nó thui thủi một mình, nghĩ cũng tội...

CUỘI

Thế con thì sao ?

TRỜI

Mày khác. Mày còn tao. Chứ thằng Nam nó có ai bè bạn ? Tao bèn rút chiếc xương sườn của nó, nặn ra con Nữ.

CUỘI

Rồi cụ xuống lệnh bắt mọi loài sinh sản.

TRỜI

Đúng.

CUỘI

Câu chuyện ngộ nhận bắt đầu tự đấy. Câu chuyện, thừa cụ, đầu đuôi như thế này...

Chợt khán giả mòng cảm giác chóng mặt vì trái đất bỗng quay ngược chiều. Và Trời và Cuội biến dần trong một điệu luân vũ trở về dĩ vãng. Đến khi cảm giác chóng mặt không còn nữa, trái đất quay lại thuận chiều, thì câu chuyện ngộ nhận bắt đầu.
Đàn quạ xuất hiện.

TRÙM QUẠ

Đủ cả chứ ? Nào... đứng cho đều. Đứng thẳng lên. Im. Tao bảo im kia mà. (Một lát.) Được rồi. Bây giờ thì cúi đầu xuống, nhắm mắt lại mà suy gẫm công đức cụ Trời.

Tất cả cúi đầu, nhắm mắt trong yên lặng. Thừa dịp, Quạ Con len lén bước ra, nhìn trước nhìn sau rồi bỏ chạy mất hút. Một lát sau, Trùm Quạ mở mắt, ngẩng đầu, nói tiếp...

Thôi được rồi. Bây giờ thì chúng ta đồng thanh ca ngợi uy thể vạn năng, công đức vĩ đại của cụ Trời. Nào... các con, cả mẹ mày nữa. Tất cả phải nhắc lại lời của tao. Nào, một, hai (Đọc.) Cụ Trời là đáng vạn năng.

TẤT CẢ

Cụ Trời là đáng vạn năng...

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra muôn loài muôn vật.

TẤT CẢ

Sáng tạo ra muôn loài muôn vật...

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra ta.

TẤT CẢ

Sáng tạo ra ta...

TRÙM QUẠ

Cụ Trời lại còn sáng tạo ra mẹ chúng mày...

TẤT CẢ

Mẹ chúng mày.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời lại còn thi ân xuống lệnh cho muôn loài sinh sản.

TẤT CẢ

Muôn loài sinh sản...

TRÙM QUẠ

Bởi vậy mà có các con.

TẤT CẢ

Các con...

TRÙM QUẠ

Nên, đã là muôn loài...

TẤT CẢ

Muôn loài...

TRÙM QUẠ

Bất kỳ là quạ, là voi, là hùm, là cá...

TẤT CẢ

Là hùm là cá...

TRÙM QUẠ

Bất luận là loài bò sát như rắn như răn...

TẤT CẢ

Như rắn như răn...

TRÙM QUẠ

Là loài biết bay, là loài biết lội...

TẤT CẢ

Biết lội...

TRÙM QUẠ

Bất luận là loài đi đứng bằng bốn cái chân...

TẤT CẢ

Bốn cái chân...

TRÙM QUẠ

Như chó, như mèo...

TẤT CẢ

Như chó, như mèo...

QUẠ CON

Bất luận là loài đi đứng bằng hai cái cẳng...

TẤT CẢ

Hai cái cẳng.

TRÙM QUẠ

Như khi, như người...

TẤT CẢ

Như khi, như người...

TRÙM QUẠ

Muôn loài đều phải ghi ơn nhớ đức cụ Trời.

TẤT CẢ

Cụ Trời.

TRÙM QUẠ

Nhắm mắt lại, cúi đầu xuống, chúng ta cùng suy gẫm công đức cụ Trời.

Tất cả lại cúi đầu, nhắm mắt. Vừa lúc đó, Quạ Con từ hậu trường đón đến bước ra, len lén đứng vào chỗ cũ. Một lát sau, Trùm Quạ ngẩng đầu lên nói tiếp.

Thôi, cho nghỉ. (Với Quạ Cái.) Mẹ mày dẫn các con đi chơi, tao còn chút việc. (Bỗng nghiêm giọng.) Lỗi. (Tất cả ngỡ ngàng.) Tao gọi thẳng lỗi. Một mình thẳng lỗi thôi.

Tất cả vào. Quạ Con một mình lăm lét đứng lại.

Lại đây.

*Quạ con dụt dè tiến lại đứng trước Trùm Quạ. Yên
lặng một lát.*

Mày tưởng qua mắt được bố mày à ?

QUẠ CON

Dạ.

TRÙM QUẠ

Không dạ gì cả.

QUẠ CON

Vâng.

TRÙM QUẠ

Không vâng gì cả. Lúc nãy mày đi đâu, thằng kia ? Mày bỏ cả lễ ca ngợi cụ Trời. Mày có biết như thế là đáng tội không. Mày sẽ phải đày xuống dưới hạ giới. (*Chỉ xuống khán trường.*) Xuống dưới kia kia. Mày sẽ một mình thui thủi, phải thở mới sống, phải ăn mới sống, phải ngủ mới sống...

QUẠ CON

sợ quá khóc thét lên

Thôi... con biết tội rồi, bố ơi. Từ nay con không làm thế nữa...

TRÙM QUẠ

Mày tưởng như thế là đủ à ?

QUẠ CON

Thế còn phải làm gì nữa, bố ?

TRÙM QUẠ

Quý xuống.

Quạ con quý xuống.

Nhắm mắt lại mà suy gẫm công đức cụ Trời.

Quạ con nhắm mắt.

Đọc ba lần lời ca ngợi cụ Trời.

QUẠ CON

Cụ Trời là đấng vạn năng. Cụ Trời sáng tạo ra muôn...

TRÙM QUẠ

Muôn loài muôn vật.

QUẠ CON

Muôn vật. Cụ Trời sáng tạo ra ta. Cụ Trời lại còn sáng tạo ra... sáng tạo ra...

TRÙM QUẠ

Mẹ chúng mày...

QUẠ CON

Mẹ chúng mày. Cụ Trời lại còn thi ân... thi ân... thi ân...

TRÙM QUẠ

Xuống lệnh cho muôn loài sinh sản.

QUẠ CON

Xuống lệnh cho... (*Chợt đổi giọng.*) Có thật thế không, hờ bố?

TRỪM QUẠ

Thật cái gì?

QUẠ CON

Cụ Trời xuống lệnh cho muôn loài sinh sản.

TRỪM QUẠ

Không thế sao lại có mây, hờ lỏi.

QUẠ CON

Thế loài nào cũng phải nghe lệnh à?

TRỪM QUẠ

Chứ sao?

QUẠ CON

Không thì sao hờ bố?

TRỪM QUẠ

Không ấy à? Không thì bỏ mẹ với cụ Trời.

QUẠ CON

Ừ, thế thì chết cha anh Nam rồi...

TRỪM QUẠ

Cái gì?

QUẠ CON

đọc

Muôn loài sinh sản... muôn loài sinh sản. Bởi vậy mà có các con. Nên đã là muôn loài...

TRÙM QUẠ

Này... anh Nam làm sao, mày?

QUẠ CON

Anh Nam ấy à ? Ồ... lạ lắm bố ạ (*Đọc.*) Nên đã là muôn loài, bất kỳ là quạ, là voi, là hùm, là cá...

TRÙM QUẠ

bắt đầu sốt ruột

Tao hỏi mày, thằng kia...

QUẠ CON

tiếp tục

Bất luận là loài bò sát như rắn, như trăn, là loài biết bay, là loài biết lội...

TRÙM QUẠ

Ô hay, thằng này...

QUẠ CON

tiếp tục

Bất luận là loài đi đứng bằng bốn cái chân, như chó như mèo...

TRÙM QUẠ

chồm lại lời Quạ Con dậy

Mày trêu tao phải không ?

QUẠ CON

Đâu có ? Con làm lễ ca ngợi cụ Trời.

TRÙM QUẠ

Tao hỏi mày : anh Nam làm sao.

QUẠ CON

Anh Nam ấy à ?

TRÙM QUẠ

Anh Nam làm sao, mày ?

QUẠ CON

Chuyện anh ấy rắc rối lắm. Thôi bỏ đề con làm lễ đã. Nếu không lại phải đầy xuống hạ giới, thui thui một mình... Con sợ lắm, (Quỳ xuống.) Con đọc đến chỗ nào rồi bỏ ?

TRÙM QUẠ

tức

Đến chỗ con khi !

QUẠ CON

Chưa... Con nhớ ra rồi. Mới đến chỗ con mèo. (Đọc tiếp.)

Như chó như mèo. Bất luận là loài đi đứng bằng hai cái cẳng, như khỉ, như người... Muôn loài đều phải ghi ơn nhớ đức cụ Trời. Một lần. Mấy lần hờ bố ?

TRÙM QUẠ

Ba lần. (*Chợt.*) Hay là thế này vậy. Tao đọc hộ mày.

QUẠ CON

Cũng được hờ bố ?

TRÙM QUẠ

Được chứ !

QUẠ CON

đứng phắt dậy

Thế bố quỳ xuống mà đọc ngay đi. Bố đọc xong rồi con nói chuyện anh Nam cho bố nghe.

TRÙM QUẠ

Nhớ nhé.

Trùm Quạ quỳ xuống.

QUẠ CON

Nào... cụ Trời là đấng vạn năng...

TRÙM QUẠ

Cụ Trời là đấng vạn năng. (*Đổi giọng.*) Thôi đề tao đọc thăm vậy.

QUẠ CON

Ấy, không được.

TRÙM QUẠ

Được. Được. Tao bảo được mà. Đề yên tao đọc.

Trùm quạ nhắm mắt, cúi đầu một lát. Rồi đứng dậy.

Thôi xong rồi.

QUẠ CON

Xong rồi kia à ? Bố làm lễ nhanh quá. Bố giỏi thật.

TRÙM QUẠ

Không giỏi mà lại làm được bố mày. (*Lại gần Quạ Con.*)
Thế nào... chuyện anh Nam ra sao ?

QUẠ CON

Anh Nam... anh ấy cãi nhau với chị Nữ.

TRÙM QUẠ

Ồ tưởng gì ! Cãi nhau thì ai mà chả cãi được nhau.

QUẠ CON

Thế bố có biết tại sao hai người cãi nhau không đã nào !

TRÙM QUẠ

Sao ? Nói nghe.

QUẠ CON

Anh Nam anh ấy không nghe lệnh cụ Tròi.

TRÙM QUẠ

Sao ? Lệnh gì ?

QUẠ CON

Lệnh, lệnh ở trong lời ca ngợi bố vừa đọc ấy mà.
Lệnh sinh... sinh...

TRÙM QUẠ

Lệnh sinh sản ?

QUẠ CON

Lệnh sinh sản. Đúng rồi.

TRÙM QUẠ

Chà, thế này thì rắc rối to rồi. (Một lát.) Nhưng sao mày biết?

QUẠ CON

Lúc này, con thấy hai người cãi nhau. Con nghe thấy mà.

TRÙM QUẠ

Mày lại tò mò. Từ rày tao cấm, nghe chưa ?

QUẠ CON

Con có tò mò đâu ?

TRÙM QUẠ

Không tò mò mà lại nghe lỏm chuyện người khác.

QUẠ CON

Đâu có ? Con đi theo họ nên mới nghe thấy đấy chứ.

TRÙM QUẠ

Thế không là nghe lỏm à ?

QUẠ CON

Bố không biết. Họ cãi nhau to tiếng lắm kia.

TRÙM QUẠ

Chà... rắc rối quá nhỉ !

QUẠ CON

Mà... cụ Tròi biết rồi.

TRÙM QUẠ

Ấy chết ! Mà nghe lỏm cả chuyện của ông cụ à ? Thằng này to gan thật. Mà...

QUẠ CON

Thì bố đề con nói cho mà nghe. Con thấy họ to tiếng quá, sợ họ đánh nhau nên con phải ba chân bốn cẳng chạy đi mách cụ Tròi... Thì vừa vặn thấy cụ đang bàn chuyện với anh Cuội...

TRÙM QUẠ

Chuyện gì, mà ?

QUẠ CON

Thì chuyện anh Nam, chứ còn chuyện gì nữa ?

TRÙM QUẠ

Cụ giỏi thực. Gì cũng biết. Thế cụ nói gì ?

QUẠ CON

Cụ bảo anh Cuội phải đi thu xếp việc đó.

TRÙM QUẠ

Anh Cuội thì biết thu xếp cái cóc gì ? Anh ấy chỉ có tếu... (Một lát.) Thế bây giờ họ đâu cả rồi ?

QUẠ CON

Con thấy hai người đi xuống phía sông Ngân...

TRÙM QUẠ

kéo Quạ Con

Đi... Đi...

QUẠ CON

Đi đâu, bố ?

TRÙM QUẠ

Đi xem ra sao. Mày dẫn tao đi.

QUẠ CON

Bố cũng tò mò...

TRÙM QUẠ

Tò mò cái con mẹ mày. Có đi không thì bảo ? Ông lại bắt làm lẽ nữa bây giờ.

QUẠ CON

Úi... thế thì đi vậy.

*Cả hai vào. Nam và Nữ — sau là Ngưu lang
và Chức nữ — ra.*

NAM

Không để người ta yên một chút được à ?

NỮ

Không được.

NAM

Không được ? Sao lại không được ?

NỮ

Không được là không được.

NAM

Thế này thì chịu làm sao nôi. Trời ơi !

NỮ

Gọi Trời làm gì ? Chính cụ ấy bảo như vậy đó.

NAM

Cụ ấy bảo gì cũng phải nghe à ?

NỮ

Đừng nói bậy. Cụ ấy mà nghe thấy thì khốn.

NAM

Thì làm sao ?

NỮ

Cụ giận.

NAM

Thì đã làm sao ?

NỮ

Cụ đánh chết.

NAM

Đố đấy.

NỮ

Cứ thấy cụ thương rồi nói hồng.

NAM

Thương, thương gì ?

NỮ

Thì có thương, mới nặn ra mình.

NAM

Ai khiến ?

NỮ

Nói lạ quá. Không nói chuyện nữa.

NAM

Cóc cần.

NỮ

Đã thế, đi mách ông cụ cho mà xem.

NAM

Cứ việc. Đây không sợ.

Yên lặng. Nam ngoảnh đi. Nữ nhìn quanh quẩn, Chợt...

NỮ

Ô kia...

NAM

giật mình

Cái gì mà kêu ầm lên vậy ?

NỮ

Chim. Đôi chim.

NAM

Đôi chim thì đã làm sao ?

NỮ

Hai đứa chúng nó đang thi hành mệnh lệnh cụ Trời.

NAM

Tưởng gì ! (Một lát.) Đâu ?

NỮ

Chúng nó bay rồi.

Yên lặng. Rồi Nữ lại kêu lên...

Ấy...

NAM

Lại chim à ?

NỮ

Không, không phải chim. Nai, đôi nai vàng.

NAM

Chúng nó cũng bắt chước đôi chim à ?

NỮ

Ồ... sao biết thế ?

NAM

Đoán vậy. (*Nhìn quanh.*) Chúng nó chạy đâu rồi ?

NỮ

Kia kia... Chúng nó đuổi nhau xuống dưới chân đồi.

NAM

Còn gì nữa không ?

NỮ

Còn. Còn phần thông vàng rủ nhau đi tìm nhị cái.

NAM

Hết chưa ?

NỮ

Hết thế nào được ? Ông cụ đã ra lệnh...

NAM

Lệnh. Lúc nào cũng lệnh. Lệnh cái con khỉ !

NỮ

Thì... khỉ cũng phải theo lệnh của cụ mà !

NAM

Lệnh, lệnh gì ?

NỮ

Quên rồi à ? Lệnh sinh sản. Lệnh thi đua trở thành vô số.

NAM

Trời ơi !

NỮ

Khò quá. Lại réo tên ông cụ.

NAM

Réo đấy. Trời, Trời, Trời. Làm gì nhau nào ?

Cuội ra.

CUỘI

Cái gì thế ? Gọi Trời làm gì thế ?

NỮ

À, anh Cuội. May quá.

CẢ NAM VÀ NỮ

Anh có biết không ?

CUỘI

Tôi biết rồi.

NAM

Anh cũng biết cái lệnh của ông cụ ?

CUỘI

Lệnh sinh sản. Tôi biết chứ.

NAM

Thế anh đã thi hành cái lệnh ấy chưa ?

NỮ

Anh Cuội khác. Anh ấy có muốn cũng chịu.

NAM

Khác, khác cái gì ?

NỮ

Anh Cuội có một mình.

NAM

Sao không đi theo anh ấy có phải tiện không ?

CUỘI

Ờ... bây nào. Thôi, nói chuyện đúng đắn.

NỮ

Nhưng sao anh biết chúng tôi...

CUỘI

Bí mật.

NỮ

Lại tên Quạ rồi. (*Với Nam.*) Đã bảo mà. To mồm cho lắm vào, không biết đã đến tai ông cụ chưa !

NAM

Đến tai cũng mặc.

NỮ

với Cuội

Đấy, anh xem.

CUỘI

riêng với Nữ

Thôi, chị cứ đề mặc tôi thu xếp.

NỮ

Anh xem. Từ con sâu cái kiến đến chú sơn ca, từ nhánh cỏ chân đồi đến cội thông đỉnh núi, muôn loài như một, tất cả đều rậm rạp thi hành mệnh lệnh cụ Trời...

CUỘI

Trừ anh Nam... Tôi biết. Bây giờ thì chị cứ tạm lánh đi một lát. Để tôi đỡ dành anh ấy.

Cuội dẫn Nữ vào. Rồi lại ra, một mình.

CUỘI

Anh Nam.

Nam nhìn Cuội. Yên lặng một lát.

NAM

xãng giọng

Ông cụ sai anh đến đây, phải không ?

CUỘI

Phải thì sao, mà không phải thì sao ?

NAM

Đừng ỡm ờ.

CUỘI

Nhưng sao anh lại hỏi tôi như vậy ?

NAM

Tôi muốn biết rõ lập trường của anh.

CUỘI

Lập trường. Anh rắc rối quá. Học đâu được danh từ ấy thế ?

NAM

Tôi không đùa.

CUỘI

Không ai đùa cả. Nhưng anh đặt nhầm vấn đề. Vấn đề đâu phải là vấn đề lập trường ? Vấn đề giản dị là anh có cần gặp tôi không. Có thể thôi. (*Một lát.*) Thế nào, có cần không, trả lời đi. (*Một lát.*) Không trả lời có nghĩa là cần. Mà đã cần thì còn tra vấn lập trường của nhau làm gì nữa ? Có phải không, anh Nam ?

NAM

thở dài

Tôi ăn nói vụng về, làm sao theo kịp được anh ? Chịu thua anh rồi.

CUỘI

Làm gì có chuyện ăn thua, giữa tôi và anh ? Anh đang khổ tâm, tôi biết. Nếu anh thấy tôi có thể giúp anh được một phần nào thì anh cứ nói rõ tôi nghe. Dầu sao thì anh với tôi cũng cùng chung một hơi thở, cũng cùng do một bàn tay ông cụ mà ra.

NAM

Nhưng ông cụ nặn tôi ra để làm gì ! Tôi, một sớm bỗng thành hình, để làm gì ? Nỗi khổ tâm của tôi một phần cũng là do mối thắc mắc đó mà ra. Anh sinh ra trước tôi, anh lại luôn luôn ở gần ông cụ, tất anh phải biết rõ ràng câu chuyện. Tôi chỉ xin anh nói thật tôi nghe. Anh

đừng ngại ngừng gì cả. Tôi có thể chịu đựng bất kỳ một số phận nào...

CUỘI

Anh không biết thực ư ?

NAM

Nếu biết thì còn phải hỏi anh làm gì ?

CUỘI

Sao anh không hỏi thẳng ông cụ ?

NAM

Tại sao tôi lại phải hỏi ông cụ ?

CUỘI

Như vậy là anh đã tự trả lời anh rồi đó.

NAM

Cách trả lời đó chỉ có nghĩa trước khi có Nữ, khi tôi hiện hữu một mình. Ngay từ buổi đầu, vết chân in dấu đầu tiên trên mặt đất liền, tôi cũng hiểu như vậy. Và tôi đã vội vàng cắm mốc rõ rệt vùng trời tự do bát ngát của tôi. Tôi cần gì hỏi ai lúc đó ? Tôi không có tâm sự. Tôi không hề thắc mắc. Tôi sống như một chú thỏ nhảy cẫng dưới ánh trăng vàng. Tôi tự tại như một tảng đá xù xì, như giòng sông Ngân sinh ra để chảy, chảy mãi không thôi. Nhưng bây giờ... bây giờ thì khác rồi. (Một lát.) Anh Cuội... ông cụ sinh ra tôi làm gì... Mà đã sinh ra tôi, tại sao ông cụ lại còn sinh ra Nữ ?

CUỘI

Ông cụ thấy anh thui thủi một mình...

NAM

Và ông cụ cho ngay rằng tôi buồn nên mới nặn ra Nữ chứ gì. Nếu thế thì ông cụ lầm rồi. Anh có biết không, chính là vì Nữ cả.

CUỘI

Anh nói thế thì tội cho chị ấy quá.

NAM

Tôi đâu có trách Nữ ? Nữ cũng khổ như tôi. Chúng tôi đều biết như vậy, ngay từ buổi đầu gặp gỡ. Tôi còn nhớ, tôi vừa chợt tỉnh một giấc ngủ yên lành, giấc ngủ yên lành cuối cùng của tôi. Còn Nữ thì vừa mới thành hình, lồ lộ dưới ánh mặt trời rực sáng. Tôi còn nhớ, ngay lúc đó, tôi thấy trống trải lạ thường, như vừa mất một cái gì...

CUỘI

Anh đã mất một phần thân xác của anh.

NAM

đưa tay lên ngực

Có là gì một mảnh xương con ? Thân xác của tôi chỉ là cát bụi. Tôi đã mất một vật quý hơn cả thân xác. Tôi đã mất tự do, anh ạ.

CUỘI

Tự do chỉ là một danh từ.

NAM

Tự do là một thực tại. Nó đã sống với tôi, ngay trong tôi, khi chưa có Nữ. Nhưng Nữ là ánh mặt trời mà tự do chỉ là một giọt sương đêm. Tôi nghe thấy giọt sương đêm trong tôi dần dần khô cạn ngay tự phút đầu khước mắt trao nhau giữa Nữ và tôi. Cũng ngay trong giây phút đó, lần đầu tiên tự buổi thành hình, chất xám loang ra nơi óc, tôi chợt thấy ngậm ngùi cho cái thân phận kỳ quặc của mình luôn luôn bị đẩy vào những thế sống đã sẵn an bài. Bị ném vào đời rồi lại bị đặt trước Nữ. Anh thấy không? Tôi đã mất tự do. Mà cũng vì thế mà thắc mắc, băn khoăn, mà tự tra vấn. Tôi sinh ra để làm gì? (Một lát.) Anh Cuội, lúc này anh có bảo tôi hỏi thẳng ông cụ...

CUỘI

Đúng. Nhưng bây giờ thì tôi lại nghĩ khác. Bây giờ tôi đâm ra nghĩ ngờ tất cả. Có lẽ ông cụ cũng như anh, cũng như tôi. Nghĩa là cũng lù mù lơ mờ...

NAM

Đâu có thể được? Tôi chắc rằng ông cụ phải nuôi một ý định gì ghê gớm lắm cho nên mới mất bao nhiêu công phu để sáng tạo ra muôn loài, muôn vật...

CUỘI

Thế ngộ ông cụ chỉ bày đặt ra đề mà... chơi thì sao?

NAM

Chơi, chơi gì mà ác vậy !

Yên lặng một lát.

Thôi, bây giờ trở lại câu hỏi lúc nãy.

CUỘI

Lại hỏi ! Kề ra anh cũng rắc rối thật.

NAM

Mà cũng chẳng cần phải hỏi. Tôi biết chính ông cụ đã sai anh lại đây.

CUỘI

cười

Thì cứ cho là đúng đi. Rồi sao nữa ?

NAM

Tôi lại có thể đoán được tại sao ông cụ lại làm như vậy.

CUỘI

Tại sao, anh Nam ?

NAM

Lệnh sinh sản. Lệnh thi đua trở thành vô số. Ông cụ muốn biết tường tận duyên do thái độ của tôi. Ông cụ chắc lại muốn mượn tài ăn nói của anh để thuyết phục tôi. Đề tôi trở nên ngoan ngoãn, cúi đầu thi hành mệnh lệnh của Trời. Có đúng không, anh Cuội ?

CUỘI

Đúng.

NAM

Vậy thì anh có thể coi như công việc của anh đã tạm xong một phần. Thông minh như anh, qua lời tâm sự của tôi, chắc anh phải rõ tại sao tôi lại nhất định chống đối mệnh lệnh của Trời.

CUỘI

Anh quá khen. Nhưng anh cứ tạm quên cái thông minh của tôi đi. Rồi nói rõ và kỹ tôi nghe. Tại sao, anh Nam, tại sao anh lại quyết tâm chống đối cái lệnh sinh sản của ông cụ?

NAM

Vì tôi coi thái độ chống đối đó là một cách giải quyết cái nỗi thắc mắc của tôi. Không ai cho tôi biết rõ cứu cánh của tôi ở đời, kể cả cái người sáng tạo ra tôi. Tôi phải suy nghĩ một mình, rồi lại một mình định đoạt cho mình một thứ cứu cánh. Anh Cuội, tự do đã lia bỏ tôi, từ nay cứu cánh duy nhất của tôi ở đời sẽ là tìm lại tự do. (*Một lát.*) Do vậy mà tôi chống đối.

Yên lặng một lát.

CUỘI

Như vậy là xong xuôi công việc. Tôi đã hiểu rõ thái độ của anh và cũng khỏi mỗi mồm thuyết phục, có phải

không, anh Nam ? Vì... tất nhiên là anh sẽ giữ vững lập trường... có phải không, anh Nam ?

Yên lặng.

Tôi có thể già từ anh chứ ?

NAM

hơi lúng túng

Anh Cuội... Lúc này tôi có nói rằng nỗi khổ tâm của tôi một phần là do nơi thác mắc về số phận của tôi mà ra. Tôi nói một phần... một phần lớn... nhưng...

CUỘI

Nhưng không phải là tất cả. Còn gì nữa, anh Nam ?

NAM

Khó nói quá.

CUỘI

Nếu ngại ngần thì anh cứ coi như không có tôi ở đây. Anh cứ coi như có một mình...

NAM

Một mình. Anh Cuội... tôi lúc nào mà chả một mình ?

CUỘI

Anh còn chị Nữ.

NAM

Nhất là từ khi có Nữ,

CUỘI

Ồ... anh nói lạ quá !

NAM

Nhất là từ khi có Nữ. Trước kia tôi đâu có biết rằng tôi chỉ có một mình ? Từ khi có Nữ tôi mới biết cô đơn. (Một lát.) Nghĩ cũng buồn cười. Ông cụ sợ tôi cô đơn mà nặn ra Nữ. Mà thật ra... lại chính vì Nữ mà tôi bắt gặp cô đơn.

CUỘI

Thế này thì còn chống đối gì nữa ? Rắc rối thật.

NAM

Tôi bị kẹt. (Một lát.) Và bây giờ thì đến lượt anh. (Thở dài.) Anh hãy làm nốt công việc của anh. Tôi đợi nghe những lời... vàng ngọc... của anh.

CUỘI

Anh đừng mĩa mai như vậy. Anh tưởng tôi sung sướng lắm sao ?

NAM

Anh mà còn kêu khổ, thì ai sung sướng ?

CUỘI

Theo chỗ tôi biết thì chẳng ai sung sướng cả. Kề cả ông cụ.

NAM

Nếu vậy, sao ông cụ còn bày đặt ra lắm chuyện làm gì ?

CUỘI

Ấy thế !

NAM

Tôi mà ở địa vị ông cụ thì...

CUỘI

Thì anh làm gì ?

NAM

Thì... tôi chả làm gì cả. Tôi cứ ngồi yên một chỗ cho khỏi mệt xác... mà lại đỡ khổ thiên hạ.

CUỘI

Ai mà hiểu được ông cụ ? Ai gần ông cụ bằng tôi ? Ấy thế mà chính tôi cũng ù ù cạc cạc. Lắm lúc trông ông cụ thật là uy nghi, lắm liệt. Có khi lại cau cau có có, giận giận dỗi dỗi, chẳng ra cái thể thống gì cả. (Một lát.) Mà cũng lạ, chính những lúc đó mình mới thấy gần ông cụ, mình mới thấy thương ông cụ.

NAM

Nhưng... mình lại hết tin cậy.

CUỘI

Ấy thế mới khổ.

NAM

Dầu sao thì anh cũng hơn tôi. Anh cũng có chút quyền...

CUỘI

Quyền gì tôi ? Tôi chỉ được nói, có thể thôi.

NAM

Thế anh chịu à ?

CUỘI

Đâu có ? Tôi cũng phải tìm ra cách để có lý do... hiện hữu chứ ! Đã đành rằng ông cụ sinh ra tôi để mà sớm tối chuyện trò. Nghĩa là tôi cũng có được phép trái ý ông cụ ít nhiều. Nhưng... dầu sao thì tôi vẫn là tôi. Cho nên tôi mới phải dấu diếm ông cụ mà tự tìm rằng cho mình một thứ cứu cánh, cho nó đỡ buồn, và cũng là để chứng tỏ với mình rằng mình cũng có đôi chút tự do.

NAM

Anh bảo cho tôi, may ra...

CUỘI

Tôi không biết cái cứu cánh đó có hợp với anh không ?

NAM

Thì anh cứ nói tôi nghe.

CUỘI

Nhưng anh đừng có nói lại với ai đấy nhé. Kể cả chị Nữ nữa. Đến tai ông cụ thì bỏ mẹ tôi đó.

NAM

Anh sợ ông cụ đến thế kia à ?

CUỘI

Sợ thì cũng không hẳn là sợ. Nhưng tôi không muốn làm phiền lòng ông cụ. Vì cái việc tôi làm, tuy nhỏ nhoi thật nhưng cũng có thể coi như là một việc làm quyền.

NAM

Được rồi. Tôi sẽ không nói với ai cả. Thế cái cứu cánh đó là gì ?

CUỘI

Chỉ là nhìn lại những công trình sáng tạo của ông cụ.

NAM

Tưởng gì !

CUỘI

Tôi chưa nói hết. Nhìn lại nhưng phải nhìn mãi cho đến khi nó khác hẳn đi, cho nó trở thành một cái gì mà ông cụ không hề nghĩ tới khi bắt tay sáng tạo. Tôi không chấp nhận những tác phẩm của ông cụ. Tôi cũng sáng tạo. Anh nghe chưa ?

NAM

Ờ... cũng lạ đấy. Thế anh đã làm xong được việc nào chưa ?

CUỘI

Khá nhiều.

NAM

Sao tôi chẳng thấy gì cả.

CUỘI

Tôi làm cho tôi thì anh thấy thế nào được. Anh phải đặt mình vào đúng địa vị của tôi mới thấy rõ. Hoặc phải nghe tôi kể lại.

NAM

Anh thử kể tôi nghe.

CUỘI

chỉ ra đằng xa

Anh có nhìn thấy gì ở dưới chân đồi không ?

NAM

Giòng suối.

CUỘI

Đúng. Đó là một tác phẩm của ông cụ. Nhưng đối với tôi, dòng suối không chỉ là một dòng nước chảy xuôi ra đến biển khơi. Dòng suối ngoằn ngoèo là một dòng tâm tư u uẩn kết tinh tất cả tâm sự từng đêm của từng ngôi sao khốc nhòa lòng suối. Anh có thể nhìn suối mà thủ thủ suốt ngày. Suối chỉ nghe mà không hay hỏi. Suối kín đáo ôm tất cả đắng cay, đau xót của cuộc sống vào

lòng dễ rồi nhẹ nhàng róc rách chuyên trở tất cả... dễ tất cả trở về tan loãng dưới đáy đại dương. Suối là điểm khởi hành, là đường đi tới, là cả một hành trình dẫn đến vô cùng. Nhìn suối, nhìn mãi giòng suối... tôi bắt gặp hình ảnh một số phận.

NAM

Anh Cuội, anh làm tôi chóng mặt.

CUỘI

Và đêm. Đêm đâu phải chỉ là một khoảng thời gian vắng ánh mặt trời ? Đêm đen dày đặc là một vực thẳm, hút xoáy vào lòng vô tận tất cả suy tư. Đêm đen là một vũ khúc cô đơn, múa tròn một lời tra vấn : ta là ai ? Đêm đen còn là một bản nhạc âm thanh réo rắt quanh một chủ đề duy nhất : nín thinh.

NAM

Tôi thật không ngờ.

CUỘI

Anh không ngờ là bởi anh chưa hề nhìn thấy. Năm giác trong anh chỉ rung động trước những gì cụ thể, trước những công trình sáng tạo đen trắng phân minh của ông cụ. Tác phẩm của tôi là mộng, hoàn thành trên một bình diện vô hình, năm giác trong anh đâu có mở rộng đón chào cũng không thể gặp. Mộng mảnh mai lắm, anh ơi. Chỉ cần một tiếng động hồ, một thoáng nhẹ thay đổi tâm tư là nó đã thôi hiện hữu. Tôi phải nuôi nó ở một nơi kín đáo, xa tít mù khơi...

NAM

Nơi nào, anh Cuội ?

CUỘI

Nơi đó là một hòn hoang đảo. Đó cũng là một công trình sáng tạo của tôi, chất liệu là một nét trắng tròn.

NAM

Ồ, lạ nhỉ...

CUỘI

Cũng không có gì lạ cả. Anh thấy không, trăng giãi trong đêm chỉ là chiều sâu gọi lên bằng bề mặt, chiều sâu sẽ lạc vào vực hư vô. Nhưng hướng lên trên, ánh trăng sẽ càng thu gọn, và tôi bắt gặp thể giới của nét và hình, nét và hình của trăng từng tuần xê dịch.

NAM

Và anh đã chọn được một nét trắng tròn để xây hoang đảo...

CUỘI

Nhưng tôi đảo phải dùng thuyền. Thuyền trở mộng cũng phải cùng một chất. Mộng vốn hợp với trăng. Thuyền trở mộng là một nét lưới liềm.

Yên lặng.

NAM

Anh Cuội... tôi nghe anh nói mà thấy nao nao háo hức.

Anh Cuội... trong số tác phẩm của anh, nghĩa là tất cả mộng nuôi ngoài hoang đảo, anh có đặc biệt lưu luyến một tác phẩm nào...

CUỘI

Có chứ.

NAM

Tác phẩm nào, anh Cuội ?

CUỘI

Nói ra chỉ sợ anh giận.

NAM

Tại sao tôi lại giận anh ?

CUỘI

Vì tác phẩm này có liên quan mật thiết với anh.

NAM

Anh cứ nói.

CUỘI

Tôi còn nhớ đêm hôm ấy... nhưng... anh có thật tình thích nghe không đã, tôi sợ làm nhảm tai anh.

NAM

sốt ruột

Nói đi. Nói tiếp đi, anh Cuội.

CUỘI

Tôi nằm bên bờ sông Ngân, mắt hướng vào đêm. Lòng tôi nao nao háo hức, chắc cũng như anh bây giờ. Tôi biết rằng tôi đang chờ đợi một cái gì. Và khi ngôi sao đầu tiên xuất hiện, khi tôi nói khế với tôi một ngôi sao sáng, thì tôi thấy lời nói thắm đó là một lời cầu nguyện. Hai ngôi sao sáng. Ba ngôi sao sáng. Bốn ngôi sao sáng. Bốn lời cầu nguyện. Rồi đêm rực sáng những vì sao. Và trong tôi ăm ắp một lòng tin. Tôi tin rằng bốn lời cầu nguyện sẽ thành sự thực.

NAM

Anh cầu những gì ?

CUỘI

Tôi vốn nuôi ý muốn hoàn thành một tác phẩm đặc biệt cô đọng tất cả những gì đặc biệt trong toàn thể công trình sáng tạo của cụ Trời. Bốn lời cầu nguyện của tôi hướng trọn về ý muốn đó : tác phẩm của tôi sẽ được hun đúc trong cái chất huyền bí mệnh mang của Đêm, sẽ tiềm tàng cái thể lung linh biến hóa muôn hình vạn trạng của Nước...

Yên lặng.

NAM

Còn lời cầu nguyện thứ ba, anh Nam. Anh mới kể có hai lời cầu nguyện.

CUỘI

Lần thứ ba cầu nguyện, tôi ước mong tác phẩm của tôi

sẽ không lạnh lùng như cánh đồng bằng, không hắt hủi như đỉnh núi cao. Lời cầu nguyện thứ ba hướng về nét đồi tròn trĩnh. Tác phẩm của tôi sẽ dịu dàng, mềm mại. Nó sẽ quyến rũ bởi phác họa theo những nét cong của sườn đồi thoải thoải.

Yên lặng.

NAM

Còn lời cầu nguyện cuối cùng ?

CUỘI

Lời cầu nguyện chưa kịp bắt đầu.

NAM

Ồ.

CUỘI

Ngôi sao thứ tư đã rụng xuống đáy sông Ngân. Đêm tàn. Mặt trời mọc. Tôi nhìn thấy chị Nữ. Và tôi biết ngay rằng tác phẩm của tôi đang sửa soạn thành hình.

NAM

Nữ ? Anh nói sao ?

CUỘI

Chị Nữ là đêm, là nước, là đồi. Nhưng soi bóng xuống lòng sông, Nữ chỉ là một tác phẩm dở dang. Và đến khi Nữ quay lại, Nữ nhìn anh, tôi mới thấy rõ ý nghĩa của lời cầu nguyện cuối cùng, tôi mới thấy Nữ thăng hoa,

tôi mới thấy hoàn tất một công trình sáng tạo : Người Đàn Bà.

NAM

Tôi không hiểu.

CUỘI

Lời cầu nguyện cuối cùng nói đến tình yêu.

NAM

Tình yêu, tình yêu là cái gì ?

CUỘI

Yêu là tự do ràng buộc, là hóa giải cô đơn, là có thái độ trước ý định của cụ Trời. Cụ Trời đâu nghĩ đến tình yêu ?

NAM

Có đúng vậy không anh ?

CUỘI

Với tình yêu anh sẽ hoàn tất một tác phẩm đang thành hình là Nữ.

NAM

Còn anh ?

CUỘI

Sao lại tôi ?

NAM

ngập ngừng

Anh không có... Nữ, mà anh cũng cô đơn như tôi.

CUỘI

cười vang

Tôi đâu cô đơn ? Tôi còn ông cụ... Hơn nữa, mạn phép anh, tôi cũng đã sáng tạo được một thứ đàn bà của tôi... nhờ ở chị Nữ.

NAM

Ấy !

CUỘI

lại cười

Ghen rồi, ghen rồi... Đừng lo, anh Nam. Đó cũng chỉ là một thứ mộng... đã xuống thuyền tới đảo mộng từ lâu.

*Nhưng tự lúc này, Nam đã bỏ đi. Cuội ngẩn ngơ,
một mình.*

Ta đâu có cô đơn ?

Rồi lại cười, tiếng cười giờ đây nghe như là lạ, nghe như có tan vỡ, nghe như đượm vị đắng cay, tiếng cười làm đảo lộn cả không gian. Thời gian trở về hiện tại.

Tiếng cười vừa dứt thì Trời xuất hiện, đứng cạnh Cuội.

TRỜI

đập vào vai Cuội

Ê. Cười gì mà cười dữ thế này !

Cuội giật mình, nhìn Trời.

Mày đang kể chuyện. Chuyện chưa hết mà.

CUỘI

bàng hoàng

Chuyện gì... hở cụ ?

TRỜI

Chuyện thằng Ngưu với con Chức chứ còn chuyện gì nữa ?

CUỘI

A.

TRỜI

Thế sau ra sao ?

CUỘI

Nam yêu Nữ. Và thế là lệnh sinh sản của cụ được thi hành.

TRỜI

Được thi hành ! Chúng nó làm như là thi hành cho tao ấy !

CUỘI

Thì lệnh của cụ mà !

TRỜI

Thế mà cho rằng lệnh đó vô lý lắm sao ?

CUỘI

Đâu có ? Có cái điều là... vô lý hay hợp lý thì cũng là cái lý của cụ.

TRỜI

Lý nào của tao ? Lý tự nhiên, mà nghe chưa ? Hễ có được thì phải có cái. Mà hễ có được có cái là phải sinh sinh hóa hóa. Mà nghĩ xem, chả nhẽ cứ để chúng nó được mặt ra mà nhìn nhau hoài à ? Mà nếu... vô lý thì tại sao tất cả muôn loài muôn vật lại theo tấm tắc ?

CUỘI

Ai dám cãi lại cụ ?

TRỜI

Thì đấy !

CUỘI

Người khác.

TRỜI

Khác, khác cái con khỉ ! (*Một lát.*) Lại còn mà nữa ! Mà cũng vừa vừa chứ.

CUỘI

Ô hay, sao cụ lại vặc con ?

TRỜI

Mày chống lại tao.

CUỘI

Con chống lại cụ bao giờ ?

TRỜI

Thì chính nồm mây vừa khai ra đấy... Ai ngờ mây lại thâm hiểm đến thế ! Ai ngờ chính lúc mây xây mộng là mây chống đối lại tao. Đã thế mây lại còn nổi giáo cho giặc.

CUỘI

Nổi giáo cho giặc ?

TRỜI

Thì mây không xui thẳng Ngưu thì còn ai nữa ?

CUỘI

Xui ? Con xui gì ?

TRỜI

Mây xui nó chống đối tao.

CUỘI

Thế này thì còn trời đất nào nữa !

TRỜI

Phải ! Anh cứ rửa tội đi !

CUỘI

Nhưng mà oan con lắm, cụ ơi !

TRỜI

Oan, oan cái gì ?

CUỘI

Xin cụ nhớ lại cho. Thế ai sai con đi khuyên nhủ anh Nam ?

TRỜI

Tao. Chính tao. Nhưng tao bảo mày khuyên nhủ nó, chứ tao có bảo mày vẽ voi vẽ chuột, xây mộng xây mị cho chúng nó đâu ?

CUỘI

Mộng, mộng nào ?

TRỜI

Mộng Người Đàn Bà.

CUỘI

À !

TRỜI

Mộng Tình Yêu. (Nhại lại lời Cuội.) Yêu là tự do ràng buộc, là hóa giải cô đơn, là có thái độ trước ý định của cụ Trời... Cụ Trời đâu có nghĩ đến tình yêu ? (Giọng thường.) Tiên sư anh, anh tưởng tôi không biết tình yêu là gì phỏng ?

CUỘI

luống cuống

Có chứ. Có chứ. Cụ biết chứ. Gì mà cụ chả biết ?
(*Một lát.*) Có cái điều là... yêu thì phải là yêu nhau. Thế..
cụ yêu ai nào ?

TRỜI

Không nói chuyện nhảm nhí.

CUỘI

Ấy chết. Yêu nhau phải là chuyện nhảm nhí ? Tình yêu là
điều kiện đề người Nữ thắng hoa.

TRỜI

Đó chỉ là cái trò mộng mị lếu lảo của mày. Nghĩa là một
ảo ảnh. Ai nắm giữ được ảo ảnh trong vòng tay ? (*Một lát.*)
Nguy hiểm... nguy hiểm.

CUỘI

Nhưng cần thiết. Đề cho cuộc sống đỡ buồn. Đề lệnh sinh
sản của cụ được thi hành đến nơi đến chốn. Cụ xem... anh
Nam, chị Nữ... (*Một lát.*) Cụ xem... lũ con của hai anh chị...

TRỜI

cười

Ờ... Ờ... lũ con chúng nó trông kháu nhí... Làm gì mà
chúng nó chả quẩn quít nhau suốt ngày. (*Chợt.*) Thôi
tao hiểu rồi,

CUỘI

Cụ hiểu gì nào ?

TRỜI

Tao hiểu tất cả đầu đuôi câu chuyện rồi. Tao đuổi thằng Nam và lũ con xuống hạ giới rồi con Nữ nó nhớ, nó chạy xuống theo, có đúng không ?

CUỘI

Đúng một phần.

TRỜI

Sao lại một phần ? Phần nào ?

CUỘI

Phần chị Nữ.

TRỜI

Thế còn thằng Nam ? Chính tao đuổi nó mà.

CUỘI

Chính cụ ?

TRỜI

Thì tao ra lệnh, cũng thế. Chính mày mách tao...

CUỘI

Con mách cụ rằng anh ấy bỏ bê công việc, rồi con lại đề nghị với cụ rằng phải đuổi anh ấy với lũ con xuống hạ giới...

TRỜI

Đúng.

CUỘI

Thưa cụ, không đúng.

TRỜI

Không đúng thì không đúng ở chỗ nào ? Nói lẹ lên.

CUỘI

Thưa cụ, đầu đuôi như thế này ạ. Anh Nam tự nhiên ùng ùng bỏ ra đi với lũ con. Có thể thôi.

TRỜI

Tự nhiên đi thì đi đâu ?

CUỘI

Xuống hạ giới chứ còn đi đâu nữa ? Thưa cụ, đầu đuôi chỉ là như vậy, nhưng vì sợ cụ buồn nên con mới phải dẫu dẫu diêm diêm, bịa ra chuyện nọ chuyện kia, con mới phải bày ra cái trò đề nghị đuổi anh ấy xuống hạ giới...

TRỜI

Nhưng còn con Nữ ?

CUỘI

Chị ấy nhớ anh ấy quá. Cụ trao cho công việc dệt vải nhưng có dệt được tấm nào đâu ? Cứ khóc lóc tối ngày. Thế rồi... một hôm, cũng bỏ đi nốt. Chắc là cũng xuống hạ

giới, tìm anh Nam. Chuyện này con cũng không dám trình cụ, cho nên mới kéo dài tình trạng ngộ nhận Nguru lang Chúc nữ, cho nên tất cả mới định ninh rằng chị Chúc vẫn ngồi dệt vải ở trên trời, cho nên hằng năm cứ đến ngày này là con cháu anh Nguru lại kéo nhau đến đòi lên gặp chị Chúc, cho nên hằng năm con mới phải bày ra cái trò mưa ngâu để tránh việc bắc cầu, cho nên...

TRỜI

sốt ruột

Cho nên cái tiên sư mày. Liễn thoảng nó vừa vừa chứ. Đề tao nghĩ xem nào.

Yên lặng.

Thế mày có biết rõ tại sao thằng Nam tự nhiên lại dùng dùng bỏ ra đi không ?

CUỘI

Dạ không ạ.

TRỜI

Hai đứa có cãi cộ gì nhau không ?

CUỘI

Con đâu có tò mò đến việc riêng của anh chị ấy ? (Một lát.) Nhưng nếu có chuyện gì... thì... con chắc... có người biết...

TRỜI

Ai ?

Cuội lại gần nói nhỏ với Trời, Trời sừng sốt.

Thế nó đâu ?

*Cuội sua tay ra hiệu với Trời rồi gión gién bước vào.
Trời trở mắt nhìn theo. Một lát sau, Cuội vừa cười
vừa dắt Trùm Qua ra.*

TRÙM QUẠ

bẽn lẽn

Lạy cụ ạ.

TRỜI

Mày đứng ngoài ấy làm gì ? Nghe trộm hả ?

TRÙM QUẠ

luống cuống

Dạ, không ạ. Con đi tìm thằng lỏi nhà con... Vừa đi qua đây thì...

Bỗng Quạ Con nhảy ra.

QUẠ CON

Bố ơi, bố. Bố đợi con với.

TRÙM QUẠ

Im mồm.

QUẠ CON

Bố bắt con im mồm từ nãy...

TRÙM QUẠ

Tao bảo im mà. (*Giọng thường.*) Mà không lạy cụ đi à ?

QUẠ CON

Lạy cụ ạ.

TRỜI

Hà. Thằng lỏi. Thế nào, mà với bố mà từ nãy làm gì ?

QUẠ CON

Dạ, đứng ngoài kia ạ.

TRỜI

Đứng làm gì ?

QUẠ CON

Dạ, đứng đề... (*Với Trùm Quạ.*) Bố cho con nói nhá.

TRỜI

Thôi, khỏi. Đứng đề nghe trộm chứ còn gì nữa. Rõ bố nào con nấy.

TRÙM QUẠ

Dạ... Chả cái câu chuyện này nó cũng có dính líu đến con... cho nên...

CUỘI

Vâng, thưa cụ, chuyện này đầu đuôi là tại bố con anh ấy cả...

TRÙM QUẠ

Ơ hay, cái anh này.

CUỘI

Anh vừa nói đấy thôi.

TRÙM QUẠ

Nhưng đầu tên là ai ?

CUỘI

vừa cười vừa chỉ Trời

Đây. Đầu tên đây. Anh muốn nói gì thì cứ việc nói.

TRỜI

Thôi. Tao bảo thôi. Cả hai đứa. (*Với Trùm Quạ.*) Tao hỏi mày. Thế mày có biết tại sao thằng Nam bỏ ra đi không ?

CUỘI

với Trùm Quạ

Anh cứ nói đi. Cụ không mắng đâu mà sợ.

TRÙM QUẠ

phát bần với Cuội

Tôi lỗi cóc gì mà sợ.

TRỜI

quát lớn

Quạ.

QUA CON

Dạ...

TRỜI

Bố mày kia !

CUỘI

Thôi cụ tha cho anh ấy. Để anh ấy nói.

TRỜI

Cả mày nữa. Im mồm. (*Với Trùm Quạ.*) Nghe tao hỏi đây, thằng kia. Mày có thấy thằng Nam với con Nữ cãi cộ gì nhau không ?

TRÙM QUẠ

Dạ có.

QUA CON

Cháu cũng biết ạ. Chính cháu nói với bố cháu. Hai bác ấy cãi nhau ghê lắm ạ. Chả, hai bác ấy không chịu nghe lệnh của cụ ạ.

TRỜI

Biết rồi khờ lắm. Chuyện ấy tao biết rồi... Tao muốn hỏi chuyện sau này cơ.

TRÙM QUẠ

với Quạ Con

Nói nữa đi, ranh con. Có giỏi thì nói đi.

QUẠ CON

Sau này, cháu cũng biết ạ. Suốt ngày cháu chơi với lũ con bác Nam mà !

CUỘI

Giỏi lắm. Thế là mày hơn bố mày rồi đấy, lỗi ạ.

TRỜI

Thế mày thấy gì, lỗi ? Hai người có cãi nhau không ? Nói đi.

QUẠ CON

Có chứ.

TRỜI

Cãi nhau như thế nào ?

QUẠ CON

Dạ, bác trai thì cứ lải nhải suốt ngày... rằng... (*Bất chước giọng Nam.*) Tôi yêu, tôi yêu... rằng tình yêu là điều kiện đề... đề... (*Giọng thường.*) Cháu quên mất rồi. (*Với Trùm Quạ.*) Đề làm gì bố nhỉ ?

TRỜI

với Trùm Quạ

Mày có biết không, thằng kia ?

QUẠ CON

Thì chính cháu mách với bố cháu mà.

TRÙM QUẠ

với Quạ con

Thế nào? Chiu chưa ranh con? Chỉ được cái hay nói leo... (*Với Trời.*) Thưa cụ, anh Nam nói như thế này. (*Giọng Nam.*) Em ơi, anh yêu em. Tình yêu là điều kiện để em thắng hoa. Em không còn là Nữ. Em đã trở thành Người Đàn Bà...

TRỜI

Ồ... có thể thôi à? Thế sao lại bảo là chúng nó cãi nhau?

TRÙM QUẠ

Thưa cụ, lúc đầu thì như vậy. Nhưng không hiểu sao càng về sau, anh ấy càng trở nên ít lời, cứ lăm lì suốt ngày. Rồi đến lượt chị Nữ lải nhải. Cũng một điệu như anh Nam.

TRỜI

Nó nói gì?

TRÙM QUẠ

Chị ấy bảo... (*Bất chước giọng Nữ.*) Trời ơi, em yêu anh quá...

TRỜI

Bậy nào.

CUỘI

Dạ, anh là anh Nam đấy ạ.

TRỜI

Thế thì việc gì đến tao mà nó lại réo tên tao lên như vậy ?

CUỘI

Thưa cụ, đó là một cách nói đấy ạ. Bây giờ, gì người ta cũng gọi cụ ra đấy. Sung sướng cũng trời ơi. Khổ sở cũng trời ơi. Thậm chí ngứa ngáy quá cũng trời ơi ạ.

TRỜI

Im mồm ! (*Với Trùm Qua.*) Rồi sao nữa, thằng kia ?

TRÙM QUẠ

vẫn giọng Nữ

Tình yêu là điều kiện để anh thắng hoa. Anh không còn là Nam. Anh đã trở thành Người Đàn Ông của em. (*Giọng thường.*) Thưa cụ, cứ như thế, suốt ngày.

TRỜI

Ồ. Thế đâu phải là cãi nhau ?

TRÙM QUẠ

Dạ, chưa hết. Sau đó chị Nữ lại bắt chước anh Nam. Cũng im lặng suốt ngày. Rồi một đêm...

CUỘI

Anh chịu khó thực. Đêm mà còn lẩn mò đi nghe chuyện hàng xóm.

TRÙM QUẠ

Có thể mới nghe được lắm chuyện hay. Thừa cụ, đầu đuôi là tại anh Cuội cả ạ.

CUỘI

Ở kia. Sao anh lại lôi tôi vào chuyện của anh ?

TRỜI

Khô quá. Mà có im mồm mà đi không, Cuội ?

CUỘI

giỏi

À... ra bây giờ cụ không cần con nữa. Đã thế, cụ cho con đi cho khuất mắt cụ vậy.

TRỜI

Đi. Đi. Đi cho được việc.

Cuội vùng vằng vào. Trời lắc đầu rồi tiếp.

Thế nào, một đêm, rồi sao nữa, mà mà đồ lỗi cho thằng Cuội ?

TRÙM QUẠ

Thừa cụ, con thấy anh Nam...

QUẠ CON

Bố thấy à ?

TRÙM QUẠ

Thì mà thấy.

QUA CON

À, có thể chứ.

TRÙM QUA

Thưa cụ, lúc đó, chị Nữ đang ngủ. Anh Nam thì ngồi bên cạnh, lăm bằm một mình như điên, như dại. Anh ấy nói, nguyên văn như thế này... (*Đổi giọng.*) Em ơi... em chỉ là một phần thân xác của anh. Đuổi theo em, anh chỉ có thể bắt gặp lại chính anh. Em và anh, anh và em, hỡi ơi... chúng mình chỉ là hai khuôn mặt của một khối cô đơn duy nhất. Tình yêu đâu có phá nổi cô đơn. Đến mãi bây giờ anh mới hiểu như vậy. Đến mãi bây giờ anh mới biết là... (*Chợt nhìn thấy Cuội đứng nấp nghe trộm.*) là... tiên sư thằng Cuội nó lừa anh em ạ (*Đổi giọng.*) Cụ xem, thế chả phải tại anh Cuội thì còn tại ai nữa ?

CUỘI

nhảy bồm ra

Ê, đồ đều. Thấy người ta vắng mặt rồi chứi xỏ phải không ?

TRÙM QUA

diềm nhiên, với Tròi

Thưa cụ, đó là nguyên văn lời nói cuối cùng của anh Nam. Sau đó là anh ấy dắt lũ con đi thẳng.

TRÒI

Còn con Nữ ?

TRÙM QUẠ

Vẫn ngủ.

TRỜI

Vẫn ngủ à ? Thế đâu phải là cãi nhau ? Chúng mày cũng nói quá...

TRÙM QUẠ

Thưa cụ, tuy không to tiếng với nhau nhưng như thế... theo ý con... cũng có thể gọi là cãi nhau...

CUỘI

Cãi nhau thăm.

TRÙM QUẠ

Thưa cụ, câu chuyện chỉ có thể thôi ạ. Thật tình, con cũng muốn trình ngay cụ rõ. Nhưng, cũng là lỗi tại thằng lỗi nhà con. Nó đi hót lẻo ngay với anh Cuội. Rồi anh Cuội anh ấy xui khôn xui khéo con. Thành ra trách nhiệm đổ cả lên đầu, hàng năm thật khổ vì chuyện bắc cầu... Mà cực một nỗi, thiên hạ lại cứ nhất định hiểu lầm.

TRỜI

Thế mồm chúng mày để đâu mà không cãi chính ?

TRÙM QUẠ

Thì có gặp ai đâu mà cãi chính ? Thưa cụ, cứ đến ngày này là anh Cuội lại mượn phép cụ làm mưa để khỏi bắc cầu...

TRỜI

Chết chưa. Thế ra từ độ ấy chúng mày chưa cho ai lên à ?

CUỘI

Có chứ.

TRÙM QUẠ

Có một lần. Đúng một lần.

TRỜI

A. Thế lần ấy ra sao ? Mà có phải đích thẳng Ngưu không ?

CUỘI

Cụ quên rồi. Làm sao mà anh Ngưu còn sống được đến lúc đó ?

TRỜI

Ờ... ờ... Thế thì là con cháu nó.

CUỘI

Con cũng có hỏi thì anh chàng đó xưng tên là Đường Minh Hoàng.

TRỜI

Đường Minh Hoàng. Nghe quen nhỉ.

CUỘI

Người Tàu.

TRỜI

À, tao nhớ ra rồi. Thăng cha ấy làm vua thì phải.

CUỘI

Đúng.

TRỜI

À... mà tao cũng quên đi mất. Thế làm vua là làm gì nhỉ ?

CUỘI

Theo như hần nói thì làm vua là... ăn trên, ngồi trốc...
và chẳng phải làm gì cả.

TRỜI

Ồ, thú nhỉ !

CUỘI

Thì cũng như cụ, khác gì ?

TRỜI

Láo nào. Tao mà không làm gì à ?

CUỘI

cười

Đùa cụ tí.

TRỜI

lắc đầu

Mày ! À, thế thăng cha ấy nó đòi lên gặp con Chúc à ?

CUỘI

Hắn bảo hắn đâu phải là Nguru lang mà đi tìm Chức nữ.
Hắn chỉ muốn gặp một người.

TRỜI

Tao, phải không ?

CUỘI

Đâu có ? Hắn muốn gặp Người Đàn Bà.

TRỜI

Đàn bà ? Hừ, lại cái trò phải gió của mày.

CUỘI

Hắn nói đã bỏ ra quá nửa đời người để tìm gặp một
Người Đàn Bà. Ba ngàn sáu trăm cung tần mỹ nữ. Gày
như Mai phi. Béo như Dương phi. Rút cuộc, hắn chỉ bắt
gặp toàn một loài giống cái...

TRỜI

Tao đã bảo mà ! Mộng với mị ! Nguy hiểm thật.

CUỘI

Con nói mãi, rằng... Người Đàn Bà chỉ là giống cái trắng
hoa, rằng... vân vân... Nhưng hắn không tin, cho rằng con
nói dối.

TRÙM QUẠ

Oan anh Cuội nhà tôi quá !

TRỜI

Thế sau ra sao ?

CUỘI

Hắn định nằm ăn vạ trên này. Sau, con đành phải cho hắn gặp...

TRỜI

Gặp ai ?

CUỘI

Gặp... (*Ngập ngừng nhìn Trùm Quạ và Quạ Con.*) Thừa cụ... khó nói quá...

TRỜI

Cái gì mà khó nói ?

CUỘI

Câu chuyện này... con xin được nói riêng với cụ thôi.

TRỜI

Mày rắc rối quá. (*Với Trùm Quạ và Quạ Con.*) Thôi tao cho bố con mày về.

TRÙM QUẠ

Thừa cụ...

CUỘI

Cụ bảo anh về mà...

TRÙM QUẠ

Nhưng anh đừng có quên cái câu chuyện... (*Chỉ xuống khán trường.*) Nghe chưa ?

CUỘI

Được rồi. Anh cứ đề mặc tôi.

Trùm Quạ và Quạ Con vào. Cuội có vẻ ngượng nghịu.

TRỜI

Thế nào, Cuội ? Mà cho thằng cha ấy gặp ai ? Mà nói lẹ tao nghe.

CUỘI

Cụ giữ kín cho con nhà. Anh Quạ mà anh ấy biết thì anh ấy chế con chết...

TRỜI

Được rồi. Cứ nói. Mà cho nó gặp ai ?

CUỘI

Hằng Nga.

TRỜI

Hằng Nga... Hằng Nga là ai ?

CUỘI

Người Đàn Bà của con.

TRÙM QUẠ

cười ngất

Mày cũng có Đàn Bà ?

CUỘI

Chứ sao ? Cụ quên rồi à ? Lúc nãy kể cho cụ nghe câu chuyện giữa anh Nam với con... con có nói đến Người Đàn Bà của con...

TRỜI

A.

CUỘI

Chả là... nhìn chị Nữ, con có nghĩ đến một Người Đàn Bà... đàn bà nhất trong tất cả các loại đàn bà. Con gọi nàng là Hằng Nga.

TRỜI

Thế nó đâu ?

CUỘI

Nàng không ở đây. Nàng ở nơi hoang đảo trăng tròn.

TRỜI

Lại mộng.

CUỘI

Vâng, lại mộng. Nhưng đẹp vô cùng là đẹp cụ ơi. Đẹp nhất. Hằng Nga là tất cả Đêm...

TRỜI

Tất cả Nước và tất cả Đồi. Ba lời cầu nguyện. Biết rồi. Nhưng... còn lời cầu nguyện thứ tư của mày ?

CUỘI

thở dài

Lời cầu nguyện thứ tư mãi mãi chỉ là một lời tra vấn. Hằng Nga là hiện thân của sự nín thinh.

TRỜI

Thế mà thằng vua Tàu cũng chịu à ?

CUỘI

Chịu chứ ! Hắn đã nhìn trăng với con suốt một đêm không mưa. (*Một lát.*) Và tự đó, thiên hạ đua nhau chơi trăng và theo đuổi Hằng Nga. Trăng hể tới tuần tròn là lời cầu nguyện tình yêu lại từ hạ giới dâng lên, át cả tiếng sóng Ngân hà. Thậm chí, thừa cụt, có người đã mượn hơi men, nhảy cả xuống sông để tìm đường về nơi đảo mộng.

TRỜI

Ai vậy ?

CUỘI

Lý Thái Bạch. Một anh chàng làm thơ.

TRỜI

Làm thơ. Lạ nhỉ.

CUỘI

Nghĩa là hần cũng xây mộng như con !

TRỜI

Bố khỉ. (*Một lát.*) Thế bây giờ thì chúng mày định thế nào ?

*Từ lúc này, đây đó dưới khán trường nghe có vẳng
lên những tiếng xì xào.*

CUỘI

như không nghe thấy

Thưa, cái đó là tùy cụ cả.

TRỜI

Mẹ kiếp ! Thế ra chúng mày đùn cả trách nhiệm cho tao à ?

*Tiếng xì xào mỗi lúc một rõ. Vài ba người khán giả
đứng dậy. Có tiếng giậm chân, có tiếng huýt sáo, có
tiếng suyt. Rồi...*

MỘT NGƯỜI KHÁN GIẢ

hét to

Trời ơi ! Con cà con kê mãi thế này à ?

TRỜI

với Cuội

Cái gì mà nó réo tên tao lên thế mày ?

CUỘI

Thưa cụ, chắc là họ nóng ruột.

TRỜI

Nóng ruột cái gì mới được chứ ?

CUỘI

Dạ, chưa bắc cầu, mà khuya rồi.

TRỜI

Nhưng mà đông thế kia thì ai lên ai dừng ? Chả nhẽ cho tất cả lên à ?

CUỘI

Dạ, một người thôi chứ !

TRỜI

Một người thì biết chọn người nào ?

CUỘI

Ta cứ chọn anh nào lên tiếng trước ạ. Nhưng... cụ đã quyết định cho họ lên chưa ?

TRỜI

Ấy... đề tao nghĩ xem sao đã...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

lại hét

Thế nào ? Lẹ lên chứ.

TRỜI

với Cuội

Chúng nó ngồ ngáo lắm, mà ạ...

CUỘI

Cụ mà sợ chúng nó à ?

TRỜI

Tao sợ cóc gì ai ?

CUỘI

Thế thì cụ cứ cho nó lên đại đi. Rồi, ba mặt một lời, cụ cho nó biết rõ đầu đuôi xuôi ngược. Có như thế, từ rày về sau mới khỏi bị quấy rầy.

TRỜI

Mày nói nghe dễ ợt.

CUỘI

Thì chả gì cụ cũng là cụ Trời...

TRỜI

Đừng nịnh thối. (*Một lát.*) Thật ra tao chỉ ngại một nỗi...

CUỘI

Cụ ngại gì nào ?

TRỜI

Tao chỉ ngại nó đặt vấn đề...

CUỘI

Vấn đề gì mà qua mắt được cụ ? Lúc nãy con còn nghe thấy cụ nói vanh vách cả đến thơ Đường luật và robe-sac kia mà !

TRỜI

Ờ thì cũng nói đại khái vậy thôi, chứ tao đâu có đề ý gì đến chi tiết của thiên hạ sự ? Mà thiên hạ sự thì gần đây nghe như rắc rối lắm mà y.

CUỘI

Hay ta lại làm mưa.

TRỜI

Không được. Có mặt tao, làm như vậy không tiện.

CUỘI

Thế thì làm thế nào bây giờ ?

Tiếng xì xào nơi khán trường trở nên những lời phản đối.

TOÀN THỂ KHÁN GIẢ

vừa hét vừa giậm chân theo

Lẹ lên. Lẹ lên. Lẹ lên.

*Cuội lo lắng nhìn Trời đang đi đi lại lại suy nghĩ.
Trong khi đó khán giả vẫn hét...*

Lẹ lên. Lẹ lên.

TRỜI
với Cuội

Thôi, cho nó lên vậy.

CUỘI
như thoát nạn

Dạ.

TRỜI
Nhưng mà mày phải thay mặt tao mà nói chuyện với nó.

CUỘI
Ấy chết. Con biết chuyện gì mà nói ?

TRỜI
Thế trước kia mày gặp thằng Đường Minh Hoàng
thì sao ?

CUỘI
Trước khác, bây giờ khác. Cụ còn ngại, nữa là con.

TRỜI
Tao khác. Tao mà bí thì còn ra cái thẻ thống gì nữa ?

CUỘI
Thế cụ đi đâu ?

TRỜI
Tao không đi đâu cả. Tao đứng trong này.

CUỘI

Nghĩa là cụ đề chết con ngoài kia, một mình.

TRỜI

Đâu có ? Nếu có gì khó trả lời thì cứ việc vào trong này mà hỏi tao.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

dừng dậy, giọng trở nên rất bình tĩnh

Thế nào ? Khuya rồi.

TRỜI

với Cuội

Thế nào, Cuội ?

CUỘI

lắc đầu

Còn thế nào nữa ? Cụ gọi anh Qua đi.

TRỜI

Biết nó đâu mà gọi bây giờ ?

CUỘI

Anh ấy chỉ lẫn quần quanh đây thôi. Cụ cứ gọi to lên.

TRỜI

gọi to

Qua !

TIẾNG QUẠ

Dạ.

CUỘI

Con biết mà. Chắc lại nấp quanh đây nghe trộm chứ gì !

Trùm Quạ ra.

TRÙM QUẠ

với Cuội

Thế nào ?

CUỘI

Lại làm mưa, anh ạ.

TRÙM QUẠ

Đừng xạo. Đây biết rồi nhá.

CUỘI

cười

Biết rồi còn hỏi làm gì ?

TRỜI

với Trùm Quạ

Thế, mày còn đợi gì mà không bắt tay vào việc, hở Quạ ?

TRÙM QUẠ

Dạ, dạ... Đề con gọi chúng nó ra đây.

CUỘI

Đề tôi giúp anh một tay.

TRỜI

với Cuội

Mày ở lại đây chứ ! Còn phải tiếp thằng... (*Chỉ xuống khán trường*).

CUỘI

Cụ cứ yên trí. Anh Quạ sửa soạn còn lâu. Còn phải bắc cầu kia mà.

Cuội và Trùm Quạ vào.

TRỜI

Thế thì tao cũng vào vậy.

Trời vào. Nhưng tự lúc này, người ta có cảm tưởng Trời luôn luôn có mặt, như lảng đãng đâu đây, như đang ẩn mình trong bóng tối tận cùng phía trong sân khấu. Yên lặng.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Ồ hay, lĩnh đâu cả rồi ?

Dứt lời, đàn quạ xuất hiện trong một vũ khúc có nhạc nhịp theo. Ý nhạc khóc nổi ly biệt ngàn trùng, niềm nhớ thương khôn nguôi, kẻ lẻ ý muốn trở về, mô tả sự vươn tới cảm thông, những nhịp cầu tiếp nối

*giữa hư và thực, thiên đình và hạ giới, giữa sân
khấu và khán trường.*

ĐÀN QUẠ

Trăng lạnh niêm cô độc
 Vùng trắng không chịu xẻ đôi
 Nhớ thương chuỗi về dĩ vãng
 Phân ly tự thuở vào đời
 Lã chã buông dài giọt liễu
 Lệ ai đọng lại thành sao
 Đêm nay thôi nhớ
 Không có mưa rơi
 Nhịp cầu từng nhịp
 Lẽo đẽo hư về nẻo thực
 Bụi hồng lất phất thiên thai
 Ước từ ba vạn sáu ngàn kiếp cũ
 Duyên một sớm thành hình
 Ngược xuôi mình lại gặp mình
 Mờ mờ lối cũ in hình phù du.

*Lời ca dứt, vũ khúc ngừng. Đàn quạ xếp hàng một,
 đứng sau Trùm Quạ. Trùm Quạ trình trọng tiến ra
 tiền trường sân khấu.*

TRÙM QUẠ

với khán giả

Nào, xin mời...

*Khán giả ngẩn ngơ, chưa kịp phản ứng. Người
 Khán Giả lúc này đã đứng dậy.*

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Thế nào, lại định gỡ trò gì nữa đây.

TRÙM QUẠ

Không có trò gì cả. Cầu Ô thước đã sẵn sàng. Xin mời chàng lên đường.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Chàng... chàng nào ?

TRÙM QUẠ

Chàng Nguru... Con cháu chàng Nguru.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Chàng Nguru nào ?

TRÙM QUẠ

Ô hay... Thế ông là ai ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi là ai thì việc gì đến ông ?

TRÙM QUẠ

Thôi, tôi không lý sự với ông. Tôi chỉ xin hỏi ông một điều. Ông có lên trên này không ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

phá lên cưỡi

Các ông bí rồi phải không ?

TRÙM QUẠ

Bí, sao lại bí ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Thì có bí mới phải mời đến tôi lên trên ấy.

TRÙM QUẠ

Ông nói gì tôi không hiểu.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi cũng không hiểu ông nói gì.

TẤT CẢ KHÁN GIẢ

Trời ơi... sốt ruột lắm rồi.

TRÙM QUẠ

Ấy ! Đừng réo tên ông cụ lên như vậy.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Nhưng mà...

TRÙM QUẠ

Ông dứt khoát đi. Có lên không ?

TẤT CẢ KHÁN GIẢ

Lên thì lên, chứ sợ gì ?

TRÙM QUẠ

Đấy ông xem. Ông không lên thì có người khác.

TẤT CẢ

Lên đi. Lên đi. Lên đi.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Ừ thì lên.

Người Khán Giả dút lời, Trùm Quạ ra hiệu : nhạc lại thổi lên. Đàn quạ tay nắm tay bước xuống khán trường, quần quít quanh Người Khán Giả. Rồi tất cả từ từ bước lên sân khấu. Cuội xuất hiện. Đàn quạ vào. Cuội tiến ra tiền trường sân khấu.

CUỘI

với Người Khán Giả

Chắc ông đã rõ tôi là ai rồi.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Cuội. Vua nói dối. Biết.

CUỘI

Như vậy tưởng cũng không cần tự giới thiệu. Còn ông...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi không phải là Nguru lang. Cũng không phải là con cháu Nguru lang.

CUỘI

ngờ ngạc

Thế ông lên đây làm gì ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thì tôi cũng định hỏi ông câu đó.

CUỘI

Khổ quá. Thế thì lắm to rồi. Chung quy chỉ tại bố Quạ nhà tôi. (*Chỉ xuống khán trường.*) Thế còn các vị kia ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Họ cũng như tôi.

CUỘI

Thế ra là...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Ngộ nhận. Mà chính các ông ngộ nhận. Chứ không phải chúng tôi. Các ông ngộ nhận rằng chúng tôi ngộ nhận.

CUỘI

Như vậy nghĩa là... không có ngộ nhận.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Đúng.

CUỘI

Như vậy, nghĩa là hằng năm làm mưa làm gió cũng là vô ích cả. (*Một lát.*) À... còn cái lão Đường Minh Hoàng...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Đường Minh Hoàng đi tìm một người đẹp. Đường Minh

Hoàng đầu có muốn vượt cầu Ô thước để khóc than với
à Chức ?

CUỘI

Ờ nhỉ. Thành ra là ngộ nhận, ngộ nhận tất cả.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thành ra là không có ngộ nhận. Nói thế đúng hơn.

CUỘI

Đằng nào cũng vậy. (Một lát.) Còn ông...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Còn tôi.

CUỘI

Thôi để tôi gọi anh Quạ bắc cầu tiễn ông xuống vậy.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thế ra tôi chỉ là một con cò, lên xuống tùy ông xử dụng...

CUỘI

Đâu có ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thì đây.

CUỘI

Tôi vẫn không hiểu.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Ông ngây thơ quá. Tôi xin hỏi ông : tôi xuống rồi các ông làm gì ?

CUỘI

Rồi... hết, chứ còn làm gì nữa ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Rồi hết, nghĩa là câu chuyện của các ông sẽ được chấm dứt ổn thỏa. (Một lát.) Thế giả thử lúc này tôi không lên, tôi nhất định ngồi lì ở dưới kia, thì các ông sẽ xoay xử ra sao ?

CUỘI

A... đó lại là vấn đề khác.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Đó chỉ là một giả thuyết. Nhưng... nếu giả thuyết đó thực sự xảy ra thì, ông Cuội ơi, tôi đổ các ông đóng màn được đấy.

CUỘI

bắt đầu câu

Ông nói tức bỏ mẹ đi. Thế ông có lên đây không đã nào?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Có lên và đã làm tròn nhiệm vụ. Quả cam đã vắt hết nước, bã cam vớt vào sọt rác. Bây giờ các ông nhất định đuổi tôi xuống, có phải không ?

CUỘI

Sao ông cứ hay quá lời...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

tiếp

Các ông đuổi tôi xuống, để chấm hết cho câu chuyện ngộ nhận. Để giải quyết dứt khoát một tình trạng mập mờ. Để được xoa tay yên trí nghỉ ngơi. Và cũng có thể là để phập phồng chờ đợi một vài tiếng vỗ tay. Có phải không ?

Yên lặng.

Thế nào, tôi nói như vậy có đúng tim đen các ông không, ông Cuội ?

CUỘI

Vâng, để chấm hết. Có thể thôi.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Đó, tôi đoán có sai đâu ? Nhưng... ông Cuội ơi, đâu có dễ như vậy ?

CUỘI

Ông đừng nghĩ ngợi rắc rối. Có gì mà chả dễ ? Anh Qua sẽ lại bắc cầu...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

nhại

Và... lẻo đẻo hư về nẻo thực...

CUỘI

cười cười

Sau khi... bụi hồng lất phất thiên thai. Đúng. Đúng. Sẽ lại có nhạc, có múa, có ca...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Nhưng, không có tôi.

CUỘI

Ông nói sao ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi nói rằng không có tôi. Nghĩa là tôi không xuống. Tôi ở lại.

CUỘI

Ở lại... ở lại thế nào được ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Sao lại không được ? Ai cấm ?

CUỘI

Không ai cấm cả. Nhưng ông định ở lại đây làm gì ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Đây là đâu, ông Cuội ?

CUỘI

Trên trời.

*Người Khán Giả phá lên cười. Dứt tiếng cười, mới
lên tiếng.*

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Trên trời ? (Chỉ xuống khán trường.) À... vì vậy mà dưới kia, ngỗ ngàng thân phận con người, dưới kia mặc nhiên trở thành hạ giới. Tôi hiểu tại sao các ông lại cấm chúng tôi lai vãng nơi đây. Tôi hiểu tại sao nhân danh nơi cấm địa này, các ông đã tác oai, tác quái. Bắt cười, phải cười. Bắt khóc, phải khóc. Bắt thương, phải thương. Bắt ghét, phải ghét. Chúng tôi hoàn toàn thụ động. Bắt lên, tôi phải lên. Bắt xuống... ông Cuội ơi, con cò bổng nổi loạn và tôi bèn nhất định không xuống. Lúc nấy, ông hỏi tôi ở lại đây làm gì, thì bây giờ tôi xin nói ông nghe : tôi ở lại đây để tham dự trực tiếp và tích cực vào một câu chuyện.

CUỘI

Nhưng còn chuyện gì nữa đâu mà ông đòi tham dự ? Thôi... xuống đi, ông bạn. Hết ngộ nhận rồi mà.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Hết sao được ? Bây giờ mới thực sự bắt đầu ngộ nhận.

CUỘI

ngạc nhiên

Lại còn ngộ nhận nào nữa ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Ngộ nhận giữa các ông và tôi.

CUỘI

Rắc rối. Rắc rối quá.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Rắc rối lắm. Đồng ý. Nhưng sẽ không giống như lần trước đâu. Tôi xin cam đoan với ông rằng tấn kịch ngộ nhận này sẽ được giải quyết mau lẹ và rất dễ dàng. Chỉ cần một cuộc gặp gỡ giữa hai nhân vật. Hai nhân vật chính.

CUỘI

Ai vậy ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi. Và người...

CUỘI

như chợt nhớ ra, reo lên

A, Người Đàn Bà. Đúng rồi. Đúng trường hợp lão Đường Minh Hoàng. Thế mà không nghĩ ra. Một người nữ thăng hoa. Một người đàn bà đàn-bà-nhất. Tất cả đêm, tất cả nước và tất cả đời. Được. Được. Cái gì chứ cái đó thì được. Khò quá, thế mà ông bạn cứ úp úp mở mở mãi. Nhưng, ông bạn ơi, ông bạn phải cảm lặng mà chiêm ngưỡng, nín thính mà cầu nguyện. Có như thế, may ra mới gặp được...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Hằng Nga ?

CUỘI

Hằng Nga. Đúng. Đêm nay tạnh ngắt mù khơi, gió Đông Nam thổi nhẹ thuận chiều, biển mây chuyển từ động mạnh đến lặng yên, không cả mưa ngâu lẻ tẻ, tâm thành của ông chắc sẽ bình yên cập bờ đảo mộng, lời cầu nguyện của ông chắc sẽ dễ dàng vượt miền thực tại ba chiều. Và biết đâu, tình yêu sẽ đến với ông.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

cười

Ông Cuội làm thơ.

CUỘI

Tôi vừa nói đến tình yêu.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tình yêu là thơ là ảo ảnh. Nơi tôi sinh trưởng, ngay từ buổi khởi hành lịch sử, khi người nữ Âu Cơ ly dị người nam Sùng Lãm, tình yêu đã phải trú ẩn trong thơ, để trở thành ảo ảnh. Tự đó, chúng tôi sống bằng lúa ngoài đồng và cam chịu cô đơn. Ông Cuội ơi, tôi đâu muốn gặp Hằng Nga ?

CUỘI

Vậy ông muốn gặp ai ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi muốn gặp đích thân cái người sáng tạo ra tất cả các ông, cái người bày ra tất cả cái trò này, cái trò mà vì ngộ

nhận, các ông mệnh danh là trò ngộ nhận...

CUỘI

Ấy chết. Không được. Không được.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Sao lại không được ?

CUỘI

lúng túng

Người đó hiện giờ vắng mặt.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Như vậy thì làm sao mà kết liễu được tấn kịch này ? Tôi đã nói là phải có một cuộc gặp gỡ giữa hai nhân vật chính.

CUỘI

Ông và...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Đúng. Tôi và người đó.

CUỘI

Tôi có thể thay mặt được không ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Không. Vì ông chỉ là, xin lỗi ông, một thứ âm binh. Tôi muốn nói chuyện với chính tên phù thủy.

CUỘI

Ấy chết, ông đừng dùng những lời lẽ như vậy.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi có thể kém lịch sự hơn nữa, nếu cần.

Cuội lúng túng. Giữa lúc đó có tiếng dặng hắng. Cả Cuội lẫn Người Khán Giả ngoảnh lại : Trời xuất hiện.

TRỜI

Ta đây. Ta đây.

CUỘI

A... đây rồi. May quá.

TRỜI

Tao đã định lánh mặt không ra. Nhưng nghe nó nói tức quá. (*Với Người Khán Giả.*) Nào, bây giờ muốn chắt vắn gì thì chắt vắn đi.

CUỘI

với Người Khán Giả

Đây, cái người ông muốn gặp đây...

Người Khán Giả và Trời nhìn nhau. Yên lặng một lát.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

với Cuội

Thôi, bây giờ ông đề chúng tôi nói chuyện với nhau.

CUỘI
với Trời

Thưa cụ...

TRỜI

Được rồi, mày cứ đề mặc tao.

Cuội vào.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Vậy ra chính cụ là...

TRỜI

Ta là Trời.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Trời, Zeus, Jupiter, Đức Chúa Lời, Ngọc hoàng Thượng đế... Biết rồi, khổ lắm. Nhưng tôi đâu muốn gặp Trời ? Tôi chỉ muốn gặp đích thân cái người đã tạo ra tất cả...

TRỜI

Chính ta. Chính ta đã tạo ra tất cả, từ chỗ vô hình, từ chỗ trống không. Ta tạo ra muôn loài, muôn vật. Ta tạo ra ông tổ nhà người. Ta tạo ra bà tổ nhà người. Ta tạo ra tất cả, nhà người đã nghe rõ chưa ? Nhà người muốn gặp ta, nhà người muốn gặp đích thân tên phù thủy. Nhà người muốn chất vấn ta chứ gì ? Thì ta đây, chất vấn đi. Ta đã tạo ra tất cả, dĩ nhiên ta phải biết tất cả. Hỏi đi. *(Yên lặng.)* Nhà người sợ biết rõ sự thật chẳng ? Đây là

một dịp may hãn hữu cho nhà người. Đây là một cuộc gặp gỡ vô tiền khoáng hậu. Nhà người nên lợi dụng dịp này mà thỏa mãn cái tính tò mò của người Hạ giới các người. Đề về còn kể lại với con với cháu. Hỏi đi. (*Yên lặng.*) Hay là sợ quá mà quên rồi ? Đề ta nhắc cho. Nhà người đã biết rõ câu chuyện Ngưu lang Chức nữ rồi chứ ? (*Yên lặng.*) Thế nào ?

*Người Khán Giả từ nãy vẫn chăm chú nhìn Trời,
thoảng một nụ cười mĩa mai trong ánh mắt. Rồi
như chiều ý Trời..*

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Thôi thì đành chiều cụ một chút. Kính lão đặc thọ. Nhưng xin nói trước rằng cái trò này không đi đến đâu đâu. Cụ vừa nói gì nào ?

TRỜI

Ngưu lang Chức nữ.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Huyền thoại. Giải hoặc rồi.

TRỜI

Cái gì ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

cười

Cụ không hiểu đâu..

TRỜI

Sao lại không hiểu ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Cụ không thể hiểu, có thể thôi.

TRỜI

Nhắc lại coi.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Tôi muốn nói rằng chúng tôi... (*chỉ xuống khán trường*)
tất cả chúng tôi đều đã hiểu rõ câu chuyện Ngưu Chức.

TRỜI

Ồ, tưởng gì ! Thế thì tốt quá. (*Một lát.*) À, ta hỏi thăm.
Thế con Chức xuống dưới đó rồi ra sao ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Chết. Chỉ còn con cháu chị ấy mà thôi. Kia kia. (*Chỉ xuống khán trường.*) Cụ trông kia. Khỏi ra đấy.

TRỜI

nhìn xuống khán trường

Ồ. Đồng nhỉ. Trông chúng nó cũng kháu đấy chứ. (*Một lát.*) Thôi được rồi. À, thế còn tình yêu. Nhà người có gì thắc mắc về tình yêu không ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Tình yêu ? Sao lại thắc mắc. Tôi yêu. Có thể thôi.

TRỜI

Nhà người yêu thì mặc nhà người. Ta nói tình yêu là tình yêu nói chung kia.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Tình yêu chả bao giờ nói chung cả. Tình yêu là nói riêng.

TRỜI

Thế thì chả nói chuyện tình yêu nữa. Với lại... tình yêu cũng không phải là việc của ta. Đó là cái trò nhảm nhí của thằng Cuội. Nhà người biết chứ ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Biết chứ.

TRỜI

Ờ... thì bây giờ nói chuyện gì nào... Thế nào, nhà người không hỏi gì à ? À... sự sống, sự chết. Ta... tạo ra ánh sáng. Ta tạo ra bóng tối. Ta tạo ra thời gian. Ta ở ngoài thời gian. Ta biết rõ sự sống và sự chết. Nhà người có muốn hỏi điều gì không ? Về... sự sống chẳng hạn.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Giải quyết rồi. Chúng tôi tạo ra sự sống.

TRỜI

Nhờ ta.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Cũng được đi. Nhưng tạo ra cái sống đâu phải là khó?
Chết mới khó.

TRỜI

Ta độc quyền sáng tạo cái chết.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Chúng tôi vượt xa cụ rồi, cụ ơi. Với cụ cái chết mới chỉ lẩn quẩn trong vòng kim mộc thủy hỏa thổ, sắt, dâm, gỗ, nện, nước ngập, lửa thiêu, đất lấp. Với chúng tôi hằng ngày dụng tâm nghiên cứu, cái chết đã vượt khỏi địa hạt ngũ hành, đã trở nên muôn hình vạn trạng. Quyền biến thành trảo, trảo biến thành chỉ, chỉ biến thành chưởng, khí giới giết nhau giờ đây tiến hóa vô lường. Tròn có, méo có, giẹp có, dày có, dài có, ngắn có, nặng có, nhẹ có, hữu hình có mà vô hình cũng có. Cho nên cái chết không còn ở trong giai đoạn cổ điển, hoặc buông xuôi hai tay mà chết, hoặc duỗi thẳng hai chân mà chết, nghĩa là nằm mà chết, cái chết đã đi vào không gian tam độ, hoặc chết đứng, chết ngồi, hoặc chết còng queo lẳng mạn, chết lẻ cô đơn, chết tập đoàn, chết cả làng, cả giống, cả nòi, hoặc chết siêu thực nghĩa là chết rồi lại chết hay chưa chết đã chết... Chưa xong. Lại còn vấn đề lý do nữa. Lý do để chết.

TRỜI

ngạc nhiên

Chết cũng phải có lý do à ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thế cụ tưởng cứ lần đùng ra chết là xong à ? Hạ giới chúng tôi không chấp nhận những cái chết phi lý như vậy.

TRỜI

Thì có sinh ắt có lão, có bệnh...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Rồi chết. Có đúng không ? Lỗi thời rồi. Nhưng lý do đó lỗi thời rồi. Chúng tôi sống vội, sống gấp rút, đâu có thì giờ mà đợi bệnh, đợi già ? Lúc nào chúng tôi cũng sẵn sàng để chết. Lúc nào chúng tôi cũng dự trữ một mớ lý do để chết.

TRỜI

Kề nghе coi.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Chết vì âm thanh một bản nhạc. Chết vì màu sắc một lá cờ. Chết vì quốc gia. Chết vì dân tộc. Chết vì đảng. Chết vì giai cấp. Chết vì tự do. Chết vì cách mạng. Chết vì dân chủ. Chết vì đạo pháp. Chết vì tri kỷ. Chết vì tình yêu...

TRỜI

Thôi, thôi... Đủ rồi.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Còn nữa. Còn một cái chết nữa. Cái chết này có thể coi

như tác phẩm vĩ đại nhất của con người. Nó chứng minh rằng con người đã làm chủ được cuộc sống của mình. Nó chứng minh rằng con người đã thoát ra khỏi bàn tay của cụ. Nó là tự do.

TRỜI

Gì mà ghê vậy ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Tự tử. (*Một lát..*) Thế nào, cụ nghĩ sao ?

Yên lặng. Rồi...

TRỜI

giọng ngập ngừng

Vậy thế... nhà người có muốn hỏi ta điều gì không ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Cụ cứ yên trí. Tôi không có ác ý đâu...

TRỜI

Ác ý ? Dọa hả ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Đâu có ? Tôi chỉ muốn nói là tôi không muốn chất vấn, tôi không muốn dồn cụ vào thế bí...

TRỜI

Bí ? (*Cười.*) Đố đấy.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

cũng cười

Đố hả ? Được rồi. Bây giờ... nếu tôi nhắc lại lời ông Cuội, nếu tôi hỏi nhỏ cụ rằng cụ sinh ra tôi để làm gì...

TRỜI

Ờ... ờ...

NGƯỜI KHÁN GIÀ

lắc đầu

Nhưng tôi không muốn đặt lại một vấn đề cũ rích.

TRỜI

bắt đầu sốt ruột

Vậy nhà người muốn gặp ta để làm gì ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Thật ra gặp cụ là do một sự ngẫu nhiên. Gặp cụ lại là một trò ngộ nhận. Tôi đâu muốn gặp ông Trời ? Nhưng trót đã gặp rồi thì... thôi, cũng đành hứng chịu nhân duyên, chấp nhận chơi trò ngộ nhận, chiều ý cụ mà kẻ tung người hứng. Cụ muốn tôi đặt vấn đề. Vậy thì xin có vấn đề. Xin nghe cho kỹ mà trả lời dứt khoát. (*Trầm rãi.*) Cụ có tin là có cụ hay không ?

TRỜI

ngõ ngàng

Cái gì ? Nhà người hỏi cái gì ?

NGƯỜI KHĂN GIẢ

Cụ có tin chắc là có cụ hay không ?

Trời phá lên cười, ôm bụng cười. Dứt tiếng cười, trước thái độ thần nhiên của Người Khăn Giả...

TRỜI

Có ta... hay không có ta ? Ta tưởng nhà người phải biết chứ. Ta... sáng tạo ra tất cả... Ta tạo ra cả nhà người mà nhà người không tin à ? Được rồi. (*Hét to.*) Cuội... Quạ... Tất cả. Ra đây, ra cả đây.

Có tiếng dạ lớn. Rồi cả Cuội và đàn quạ ra.

Cuội.

CUỘI

Dạ. Có con.

TRỜI

Tao hỏi mày : có tao hay không có tao ?

CUỘI

Ô hay, cụ hỏi gì mà kỳ vậy ?

TRỜI

Mày không hiểu. (*Một lát.*) Tao hỏi khác đi vậy. Thế... mày có biết tao là ai không ?

CUỘI

Cụ lần rồi. Cụ là ai thì ai chả biết, việc gì còn phải hỏi con ?

TRỜI

Ấy thế mà có đứa dám đặt vấn đề đấy. Hừ... bây giờ tao mới hiểu tại sao lại có những thằng xấu miệng rêu rao rằng tao đã chết. (*Hét lớn.*) Cuội.

CUỘI

Con đây mà...

TRỜI

Mày cứ nói đi. Nói to lên. Tao là ai ?

CUỘI

Cụ là... cụ là người... sinh ra con.

TRỜI

cúi

Thì ai mà chả có thể sinh ra mày ? Tao hỏi... tên tao là gì ?

CUỘI

ngượng

Con chả dám...

TRỜI

dậm chân

Trời ơi...

CUỘI

Đó. Đó.

TRỜI

Đó... đó cái tiên sư nhà mày. Tao không có tên hay sao mà mày lại gọi tao là... đó ? Tao là Trời. Tao là Trời. Nghe chưa ?

CUỘI

Thì ai chả biết ?

TRỜI

Thế sao mày lại cứ ấp a ấp úng ?

CUỘI

Con sợ cụ mắng.

TRỜI

Tao cho phép. Nói thẳng ra. Nói to lên.

CUỘI

Cụ là Trời.

TRỜI

với Người Khán Giả

Nghe thấy không ? (*Với Trùm Quạ.*) Còn thẳng kia. Thế nào ?

TRÙM QUẠ

giọng đọc

Cụ Trời là đấng vạn năng.

ĐÀN QUẠ

Cụ Trời là đáng vạn năng.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra muôn loài muôn vật.

ĐÀN QUẠ

Sáng tạo ra muôn loài muôn vật.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra ta...

ĐÀN QUẠ

Sáng tạo ra ta...

TRÙM QUẠ

Cụ Trời lại còn sáng tạo ra mẹ chúng mày...

ĐÀN QUẠ

Mẹ chúng mày.

*Trong lúc tất cả đàn quạ đọc lời ca ngợi, thì
Trời khoanh tay ngạo nghễ nhìn Người Khán Giã.
Người Khán Giã vẫn giữ thái độ thản nhiên. Một
lát sau...*

NGƯỜI KHÁN GIÃ

giơ tay

Thôi... tôi xin. Đủ rồi. Đủ rồi.

TRỜI

Thế nào ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Cái trò này ngộ nghĩnh thật, nhưng không dẫn đến đâu cả. Thôi, cụ cho tôi gặp...

TRỜI

Lại còn phải gặp ai nữa ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Gặp đích thân cái người bày đặt ra tất cả, kể cả cái trò này...

TRỜI

Là ta. Nhà ngươi vẫn chưa tin à ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

Bây giờ không phải là vấn đề tin hay không tin nữa. Bởi tôi đã biết. Như hai lần hai là bốn. Tôi biết rằng không phải là cụ. Không phải cụ là người sáng tạo ra tất cả cái trò ngộ nhận này. Tôi muốn gặp đích thân cái người đó. Tôi muốn gặp tác giả.

*Khán trường từ nãy đã xôn xao, giờ đây, trở nên
ồn ào.*

TẤT CẢ KHÁN GIÀ

Gặp ai ? Gặp ai ?

NGƯỜI KHÁN GIÀ

với khán trường

Tác giả.

TẤT CẢ KHÁN GIÀ

ồn ào

Đúng rồi. Gọi tác giả ra đây. Gọi tác giả ra đây.

NGƯỜI KHÁN GIÀ

với Trời

Cụ thấy không ?

TẤT CẢ KHÁN GIÀ

đồng thanh

Tác giả. Tác giả. Tác giả.

Sân khấu bỗng bừng sáng rõ. Người người mang ấn tượng như vừa thoát khỏi một cơn mơ. Ánh sáng hắt vào Trời, vào Cuội, vào đàn quạ, chiếu rõ từng nét hóa trang son phấn nơi mặt, nơi mày, nơi râu, nơi tóc. Thế rồi cả Trời cả Cuội và tất cả đàn quạ, dưới ánh đèn mỗi lúc một thêm sáng lóa, dần dần trở nên bất động, trở thành những pho tượng câm lặng trong những giáng điệu và cử chỉ bất ngờ mà ánh sáng chói chang vừa bắt chợt. Khán trường còn đang bàng hoàng thì tự hậu trường bỗng xuất hiện một người : tác giả. Yên lặng khác thường kéo dài một lát.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Tôi đây. Tôi là tác giả. (Với Người Khán Giả.) Xin lỗi ông. Tôi tưởng có thể vắng mặt nơi đây. Nhưng tôi lằm.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Người ta viết, người ta nói, đôi khi người ta xui đại. Rồi người ta lẳng lẽ ngồi hút thuốc lá ở một góc hậu trường. Thái độ khôn ngoan đó đã trở thành một thói quen. Ông không phải là người đầu tiên xử sự như vậy.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Hôm nay, khác ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Trẻ con hôm nay khôn rồi. Không thể xui nó ăn cứt gà được. Người viết hôm nay bắt buộc sống đích thực. Nghĩa là phải hiện diện.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Có phải chỉ vì thế mà ông nhất định lôi tôi ra sân khấu ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Vì thế một phần. Và cũng còn là để chấm dứt một tình trạng ngộ nhận. Giữa quý vị đây (*chỉ Trời, Cuội và đàn quạ vẫn còn đang đứng sừng trong một cơn mê quái dị*) và tôi. Tình trạng ngộ nhận mà duyên khởi lên bắt đầu chính từ nơi ông, mà dĩ nhiên chỉ có sự hiện diện của ông mới giải quyết được.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Tôi không trốn trách nhiệm. Nhưng tôi phải làm gì bây giờ ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Trả lời một câu hỏi. Có thể thôi.

Trong khi Người Tác Giả đứng yên nhìn Người Khán Giả, chăm chú vào một câu hỏi sắp được đặt ra, thì Người Khán Giả tiến lại đứng cạnh Trời.

Câu hỏi rất giản dị mà thường thường câu trả lời rất vắn tắt. Gật hay lắc. Có hay không. Thế thôi.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Ông cứ hỏi. Tôi đợi.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Câu hỏi đó tôi đã đặt ra lúc nãy. Với ông cụ này. (Ngoảnh lại nhìn Trời, đặt tay lên vai Trời, với Trời.). Cụ ơi, cụ có tin rằng có cụ hay không ?

Di nhiên là yên lặng. Trời vẫn im lìm đứng sững. Người Khán Giả quay nhìn Người Tác Giả.

Ông đã trả lời rồi.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Vậy thì... xong chứ ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Chưa. Tôi còn thắc mắc. Một chút thắc mắc nho nhỏ.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Thắc mắc rất hại cho sự tiêu hóa. Ông cứ thẳng thắn mà nêu ra đi.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

dẫn giọng

Như vậy thì ông bày ra tất cả cái trò này để làm gì ?

Người Tác Giả cười. Ngật nghoẹo cười. Dứt tiếng cười...

NGƯỜI TÁC GIẢ

Ông còn nhớ. Ông đã không nhớ hỏi Trời câu đó.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Nhưng tôi hỏi ông. Vì tất cả đây (*chỉ đám nhân vật*) chỉ là một đám âm binh. Mà chính ông, chính ông mới là tên phù thủy.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Ông Cuội của tôi cũng đã hỏi Trời một câu tương tự. Chắc ông quên câu trả lời của Trời. (*Đổi giọng.*) Mà hỏi thế thì bố ai mà trả lời được ? (*Một lát. Trở lại giọng thường.*) Nhưng tôi không phải là Trời, nên tôi có thể trả lời ông được. Bây giờ ông thử tự hỏi xem. Tại sao ông lại lên đây.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi lên là vì...

Yên lặng.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Trùng trùng duyên khởi. Ông bạn ơi, ở đời làm gì có sự ngẫu nhiên ?

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Vậy ra tất cả cái trò này, bày ra...

NGƯỜI TÁC GIẢ

Một phần lớn là vì ông. Ông trách chúng tôi không hiện diện. Nhưng còn các ông ? Người khán giả hôm nay không thể chỉ mất ít tiền lấy vé, chiếm một chỗ ngồi để giải trí và tiêu cơm. Trước cái thế giới mở ra trước mắt, dựng lên bằng ánh sáng màu sắc và âm thanh, cái thế giới mà tất cả chỉ là ảo ảnh (*chỉ đám nhân vật*) kể cả đám... âm binh này, người khán giả hôm nay không thể chỉ ngồi một chỗ, mà gián tiếp yêu yêu ghét ghét...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Thế...

NGƯỜI TÁC GIẢ

giơ tay

Ông cho phép tôi nói hết ý của tôi. Hẳn phải hiện diện. Hẳn phải tham dự. Trực tiếp. Tích cực. Như ông.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Như vậy... thì hết khán giả ?

NGƯỜI TÁC GIẢ

Những vở kịch lớn không có khán giả.

Yên lặng.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

Tôi hiểu. *(Một lát.)* Bây giờ...

NGƯỜI TÁC GIẢ

Bây giờ mới thực sự chấm dứt ngộ nhận. Ta có thể rút lui. Thôi, chào ông.

Người Tác Giả vừa định rút vào hậu trường thì...

NGƯỜI KHÁN GIẢ

như chợt nhớ ra

A... *(Người Tác Giả dừng lại. Hai người nhìn nhau.)* Ông đợi tôi chứ. Tôi đi cùng với ông. Cho vui.

NGƯỜI TÁC GIẢ

Cũng không vui lắm đâu. Cho hợp lý thì đúng hơn. Mời ông.

NGƯỜI KHÁN GIẢ

chỉ đám nhân vật vẫn đứng sững im lìm

Còn... các vị này ?

NGƯỜI TÁC GIẢ

Mỗi người một nghiệp. Mặc họ.

Cả hai vào. Ánh sáng sân khấu bớt dần cường độ, trở lại như xưa. Trời, Cuội và đàn quạ cũng dần dần trở lại linh động, như vừa thoát tỉnh một cơn mơ hoảng, vẻ bàng hoàng hiện rõ nơi mặt.

TRỜI

Tao... vừa chớp mắt thì phải... (Nhớ ra.) À... cái thằng rắc rối lúc nãy đâu rồi nhỉ.

CUỘI

Ờ... đâu rồi nhỉ. (Vớ Trùm Quạ.) Anh Quạ có trông thấy thằng cha ấy đâu không ?

TRỜI

Thế mày đi đâu lúc nãy mà không biết ?

CUỘI

Con vẫn ở đây mà. Mà hình như con cũng có chớp mắt đi một lát thì phải...

TRÙM QUẠ

Con cũng vậy. Con thấy lóe sáng lên rồi... tự lúc đó không còn biết gì nữa.

QUẠ CON

Cháu cũng vậy.

TRÙM QUẠ

Tội lại cứ tưởng rằng cụ làm phép.

CUỘI

Thằng cha hồng thật.

Từ lúc nãy Trời như cố nhớ lại một điều gì.

TRỜI

Ờ cái thằng cha rắc rối. Nó nói gì nhỉ. Tao quên...

CUỘI

Nó hỏi gì cụ ấy. Rồi cụ gọi chúng con ra. Rồi cụ hét ầm lên. Cụ... chửi cả con.

TRÙM QUẠ

Trông thằng cha ghét quá.

TRỜI

lúc đó mới nhớ ra, hét lớn

Tao nhớ ra rồi. Thế này thì không được. Không được. Chúng mày có biết nó khoe với tao cái gì không ? Nó dám khoe rằng nó đã vượt hẳn tao về một môn sáng tạo.

TẤT CẢ

Môn gì, ạ ?

TRỜI

Tự tử.

TẤT CẢ

Ồ.

TRỜI

Chúng nó làm như chỉ chúng nó mới biết tự tử. Cuội.

CUỘI

Dạ.

TRỜI

Mày có biết tự tử không ?

CUỘI

Dạ... biết.

TRỜI

Đó.

CUỘI

Biết nhưng... làm thì lại là chuyện khác.

TRỜI

Mày nói sao ?

CUỘI

Dạ... ở đây thì tự tử thế quái nào được. Ở đây bắt tử mà.

TRỜI

Ờ, tao quên phứt mất cái khoản đó. Tao ở ngoài thời gian mất rồi. (Một lát.) Nhưng cũng không sao. Chúng nó muốn lấy cái chết để bắt bí tao. Tao sẽ cho chúng nó biết tay. Nó khoe biết chết cả làng, chết cả họ, cả giống, cả

nòi. Đã thế tao cho chúng nó chết tiệt. Tất cả. Tất cả, mày nghe chưa ? Muôn loài. Muôn vật. Tất cả.

CUỘI

Lại Hồng thủy ?

TRỜI

Nhưng lần này triệt đề. Lần này không chừa một mạng nào cả. Hạ giới sẽ biến thành một bãi sa mạc, mênh mông vô tận, chỉ có cát, cát và cát.

CUỘI

Không ồn đâu, cụ ời.

TRỜI

Sao lại không ?

CUỘI

Con còn lạ gì tính cụ. Liệu cụ có thể ngồi yên mãi mãi được không ? Hay là tan cơn giận rồi lại ngứa ngáy chân tay, lại nhào, lại nặn, lại sáng tạo ra một thứ con người nào khác, một thứ Nam nào khác, một thứ Nữ nào khác, rồi lại hạ lệnh sinh sản, rồi lại rơi vào cái vòng lũng củng âm dương kỳ quặc, sinh sinh hóa hóa...

TRỜI

Thôi. Thôi mày. Nghe mà bắt ớn. Nghe mà chóng mặt buồn nôn.

CUỘI

Thì con biết tính cụ mà.

TRỜI

Thế chịu à ? Nó tác quái như vậy mà chịu à ?

CUỘI

Thôi, cụ nghĩ ngợi làm gì cho mệt. Cha mẹ sinh con, trời sinh tính...

TRỜI

Thì Trời là tao chứ còn là ai nữa. Thế ra mày cũng không tin à ?

CUỘI

Tin. Tin. Tin chứ. Con lỡ lời. Xin lỗi cụ.

Nhưng Trời lại nổi giận.

TRỜI

Có tao hay không có tao ? Láo thực. Láo thực. Nó dám chỉ vào mặt tao, nó dám hỏi chính tao rằng tao có tin là có tao hay không. Hừ... to be or not to be. Cuội, mày cứ nói thật, mày có tin rằng có tao không ? Cả mày nữa, thằng Qua. Tao sáng tạo ra tất cả. Ánh sáng. Bóng tối. Muôn loài. Muôn vật.

CUỘI

Cụ sáng tạo ra con.

TRỜI

Tao sáng tạo ra mây. Tao nặn ra thằng Nam. Tao nặn ra con Nữ. (*Hét lớn.*) Cuội, Quạ, chúng mây có tin như vậy không?

TRÙM QUẠ

giọng đọc

Cụ Trời là đấng vạn năng.

ĐÀN QUẠ

Cụ Trời là đấng vạn năng.

TRỜI

Cụ Trời là tao. Tao là Trời.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra muôn loài muôn vật.

ĐÀN QUẠ

Sáng tạo ra muôn loài muôn vật.

TRỜI

Đúng.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời sáng tạo ra ta.

ĐÀN QUẠ

Sáng tạo ra ta.

TRỜI

Đúng.

TRÙM QUẠ

Cụ Trời lại còn sáng tạo ra mẹ chúng mày.

ĐÀN QUẠ

Mẹ chúng mày.

TRỜI

Mẹ chúng mày. Đúng.

Trời lơn lên giữa đàn quạ, giữa lời ca ngợi vang lừng, giữa cái không khí vụt trở nên trang nghiêm đó. Rồi cả Trời, cả Cuội, cả đàn quạ quay tròn trong một điệu luân vũ có nhạc nhịp theo. Ý nhạc vui nhẹ nên thoáng buồn. Tất cả quay cuồng đề rồi dần dần rút vào hậu trường. Yên lặng. Ánh sáng chuyển màu. Trăng treo chênh chếch trên không. Giữa sân khấu mệnh mang, còn trơ một Cuội đắm đuối nhìn trăng.

CUỘI

Đâu cả rồi ? Biển đâu cả rồi ? (Một lát.) Lại còn có một mình ta. (Một lát.) Đêm nay biển lặng, sóng ngoan ngủ sớm. Hằng nga, Hằng nga, hãy tỉnh giấc, Hằng nga.

Nhạc lại nổi lên. Đàn quạ lại xuất hiện — đủ cả, chỉ thiếu Trời. Đàn quạ tiếp tục luân vũ vây quanh Cuội. Ý nhạc bớt vui, thêm buồn. Giọng Cuội khi cất lên bất giác hòa âm vào ý nhạc.

Có hay không có ? (*Một lát.*) Đẳng nào cũng vậy. Hằng nga đời đời là một ảo ảnh. Hằng nga hiện hữu đời đời.

Yên lặng một lát. Rồi...

ĐÀN QUẠ

đồng xướng

Đêm nay thôi nhớ
 Không có mưa rơi
 Nhịp cầu, từng nhịp
 Lẽo đẽo hư về nẻo thực
 Bụi hồng lất phất thiên thai
 Ước từ ba vạn sáu ngàn kiếp cũ
 Duyên một sớm thành hình
 Ngược xuôi mình lại gặp mình
 Mờ mờ lối cũ in hình phù du

*Ý nhạc chuyển hẳn sang buồn. Đàn quạ vây kín
 Cuội. Cho đến khi ý nhạc trở thành thuần túy mỗi
 sâu thiên cổ thì...*

MÀN HẠ

Ciá: 200 \$